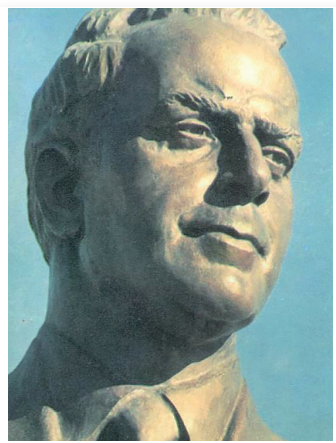

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

J. Huseynov

YENİ
AZƏRBAYCAN

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərəfəsidir
Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

11 yanvar
2025-ci il,
şənbə
№ 005 (6833)
Qiyməti
60 qəpik

Vaxt gəlib ki...

➔ Bax səh. 2

Sosial cəmiyyət quruculuğu naminə

➔ Bax səh. 3

➔ Bax səh. 6

Azərbaycan Aİ ailəsinə üzv olmağa can atmır

2025-ci ilin global münasibətlər sistemində mühüm dəyişikliklərlə müşayiət olunacağı proqnozlaşdırılır. Bu mənada beynəlxalq aləmin özünü "yeniləməsi" prosesi təbii qarşılanmalıdır. Xüsusilə, ötən dövrdə beynəlxalq hüquqa nəzərən qeyri-adekvat mövqe tutan təşkilatlar və dövlətlər xarici siyasət kurslarına, yanaşmalarına və qərarlarına diqqət yetirməlidirlər - əks halda, onların ətrafında formalaşan mənfi imic get-gedə daha da güclənəcək.

Azərbaycanın yürütdüyü milli maraqlara əsaslanan, müstəqil siyasət kursu ümumən Cənubi Qafqaz coğrafiyasına yeni bir sima qazandırıb. Bu isə yeni beynəlxalq münasibətlər sistemində fərqli şəkildə daxil olmağı planlaşdıran Cənubi Qafqazın maraqlı global güclərin bölgəyə fokuslanmış və təzyiqə əsaslanan müdaxilələrini fərqli statusla qarşılaması ilə nəticələnir. Artıq güc rıçaqlarından istifadə etməklə bölgədə "siyasi tərəzi"nin tərəfini ağırlaşdırmaq mümkün...

➔ Bax səh. 3

YAP bu seçkilərin də qalibi olacaq

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Nərimanov bələdiyyəsi üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşü keçirilib.

YAP Nərimanov rayon təşkilatının sədri Elçin Quliyev ölkəmizdə yerli özünüidareetmənin təkmilləşdirilməsi üçün görülən işlərdən danışdı. O, YAP-ın seçki proqramı haqqında ətraflı məlumat verib. Diqqətə çatdırıb ki, xalqın etimadını layiqincə doğruldan Yeni Azərbaycan Partiyası növbəti bələdiyyə seçkilərinə yeni reallıqlar və çağırışlar fonunda qələbə əzmi ilə qatılıb: "Bu zaman qəddər çoxsaylı nailiyyətlərə imza atan YAP bu seçkilərin də qalibi olacaq".

Bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər Təmriz Tağıyev, Kifayət Xudavərdiyeva, Nizami Babayev, İradə Qarayeva, Tamerlan Əkbərov, Ülker Piriye və digərləri çıxış edərkən bələdiyyələrin sosial məsuliyyətinin, yerli özünüidareetmədə vətəndaşların rolunun, hesabatlılıq...

➔ Bax səh. 4

Milli inkişafın Azərbaycan nümunəsi dünyada örnekdir

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Yasamal bələdiyyəsi üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşü keçirilib.

YAP Yasamal rayon təşkilatının sədri Bəxtiyar Nəbiyev qeyd edib ki, milli inkişafın Azərbaycan nümunəsi dünyada örnekdir. O, bələdiyyələrin fəaliyyətinin yerli məsələlərin effektiv həlli baxımından önəminə diqqəti cəlb edib. B.Nəbiyev diqqətə çatdırıb ki, yerli özünüidareetmə orqanlarının təkmilləşdirilməsi istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində əhaliyə göstərilən xidmətlərin keyfiyyəti artacaq.

Seçki qorğahının üzvü Həbib Mirzəyev, təşviqat qrupunun üzvü İlhamə Qəsəbova və bələdiyyə üzvlüyünə namizəd Tahir Məmmədov YAP tərəfindən irəli sürülən namizədlərin seçkilərdə xalqımız tərəfindən...

➔ Bax səh. 5

34 yaşlı "Səs"!

Bu gün respublikanın çoxsaylı mətbu orqanları arasında özünəməxsus dəst-xətti ilə seçilən "Səs" qəzetinin 34 yaşı tamam olur. Qəzet Azərbaycan mətbuatının inkişafında, söz və fikir azadlığının müdafiəsində, vətəndaşların hüquq və azadlıqlarının qorunmasında öz sözünü deyə bilib.

Müstəqilliyimizin bərpasından 9 ay öncə fəaliyyətə başlayan "Səs" qəzetinin yaranması, keçdiyi yolu xarakterizə etmək və digər sualları cavablandırmaq məqsədi ilə qəzetin baş redaktoru Bəhruz Quliyevlə söhbət olşdı.

"Səs" qəzetinin yaranması hansı zərurətlə bağlı olub?

- "Səs" qəzeti müstəqil Azərbaycan mətbuatının ilk mətbu orqanlarından biridir. "Səs" ictimai-siyasi qəzet kimi 1990-cı ilin noyabrında "Əlin-cə" Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı olaraq qeydiyyatdan keçib, 1991-ci il yanvarın 11-dən dərcinə başlayıb. Yeni qəzetin tarixi Azərbaycanın müstəqillik tarixindən bir neçə ay əvvəl təsadüf edir. Qəzet Heydər Əliyevin ideyalarının cəmiyyətə çatdırılması kimi müqəddəs missiyanı yerinə yetirib, bu qəzetin ətrafında Ulu Öndəri sevənlər cəmləşib. Bütün zamanlardakı fəaliyyəti dövründə qəzetimiz sağlam ideyanın cəmiyyətə çatdırılması missiyanı şərəflə yerinə yetirib. O dövrdə Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlməsi, onun ideyalarının cəmiyyətə...

➔ Bax səh. 6

"Binokl diplomatiyası"
baş a çatır...

➔ Bax səh. 7

Avropanı bürüyən böhranlar

➔ Bax səh. 7

larını və xoş arzularını dövlətimizin başçısına çatdırdı.

Dövlətimizin başçısı salamlara görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Prezident Gitanas Nausedaya çatdırmağı xahiş etdi.

Səfir qeyd etdi ki, Litva Prezidenti onunla söhbəti zamanı Azərbaycanın oynadığı rolun önəmini vurğulayıb, ölkəmizlə əlaqələrin daha da möhkəmlənməsi istəyində olduğunu deyib, eyni zamanda, təyyarə qəzası ilə bağlı başsağlığını ifadə edib. Kestutis Vaş-

Litva Cənubi Qafqazda davamlı sülhü və inkişafı dəstəkləyir

Yeni səfir Prezidentin qəbulunda

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 10-da Litva Respublikasının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Kestutis Vaškelevičusun etimadnaməsini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, səfir etimadnaməsini dövlətimizin başçısına təqdim etdi.

Prezident İlham Əliyev səfirlə söhbət etdi.

Dövlətimizin başçısı 2022-ci ildə Litva Prezidentinin ölkəmizə, 2023-cü ildə isə özünün Litvaya rəsmi səfərlərini, ötən ilin sonunda Gitanas Nauseda ilə telefon danışığını, həmçinin bundan əvvəlki dövrlərdə Litvanın dövlət başçıları ilə təmaslarını məmnunluqla xatırladı, bunların ikitərəfli münasibətlərin inkişafında vacib rol oynadığını qeyd etdi.

Səfirə Azərbaycanda fəaliyyətində uğurlar arzulayan Prezident İlham Əliyev ümidvar olduğunu bildirdi ki, onun səfirliyi dövründə əlaqələrimiz daha da genişlənəcək, əməkdaşlığımızın möhkəmlənməsi üçün yeni imkanlar müəyyən ediləcək.

Xoş sözlərə görə minnətdarlığını bildiren Kestutis Vaškelevičus Litva Respublikasının Prezidenti Gitanas Nausedanın səmimi salam-

keleviçus vurğuladı ki, Azərbaycan bu qəza zamanı xeyli sayda insanın həyatını xilas edən övladları ilə haqlı olaraq fəxr etməyə

layiqdir.

Əlaqələrimizin tarixində ölkələrimizin və xalqlarımızın bir-birinin müstəqilliyini, azadlığını dəstəkləməsinin əhəmiyyətini qeyd edən səfir bunun rəmzi mənə daşdığını dedi. O, Azərbaycanın və Litvanın XX əsrin sonlarında müstəqil olmasından sonra ikitərəfli münasibətlərimizdə böyük inkişafa nail olduğunu vurğuladı. Səfir qeyd etdi ki, Litva Azərbaycanın Avropa İttifaqı ilə əlaqələrinin genişlənməsinə dəstək verməyə hər zaman hazırdır.

O, Azərbaycanın Ukraynaya göstərdiyi humanitar dəstəyi yüksək qiymətləndirdiklərini dedi, Litvanın Cənubi Qafqazda davamlı sülhü və inkişafı dəstəklədiyini vurğuladı.

Bu il ölkələrimiz arasında diplomatik əlaqələrin qurulmasından 30 illiyinin qeyd edildiyini deyən Kestutis Vaškelevičus səfirlik fəaliyyəti dövründə münasibətlərimizin tarixində nümayiş etdirilmiş dostluq və həmrəylik ruhunda çalışacağını bildirdi.

Söhbət zamanı iqtisadiyyat, kənd təsərrüfatı və bərpaolunan enerji sahələrində əməkdaşlıq məsələləri də müzakirə edildi.

Azərbaycan-Küveyt qardaşlıq münasibətləri bundan sonra da uğurla inkişaf edəcək

Prezident İlham Əliyev Küveytin ölkəmizdə yeni təyin olunmuş səfirinin etimadnaməsini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 10-da Küveyt Dövlətinin ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Məhəmməd Feysal əl-Mutairinin etimadnaməsini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, səfir etimadnaməsini dövlətimizin başçısına təqdim etdi.

Prezident İlham Əliyev səfirlə söhbət etdi.

Dövlətimizin başçısı ölkələrimiz arasında çox fəal siyasi əlaqələrin genişləndiyini vurğulayaraq, Küveytə rəsmi səfərini məmnunluqla xatırladı. Prezident İlham Əliyev Azərbaycan-Küveyt qardaşlıq münasibətlərinin bundan sonra da uğurla inkişaf edəcəyinə əminliyini bildirdi və bunun üçün yaxşı imkanların olduğunu dedi.

Prezident İlham Əliyev Küveytin yüksək səviyyədə nümayəndə heyəti ilə COP29-da təmsil olunmasının və bu tədbir çərçivəsində Küveyt Dövlətinin Vəliəhdi Şeyx Sabah Xalid əl-Həməd əl-Sabah ilə görüşünü məmnunluqla xatırladı.

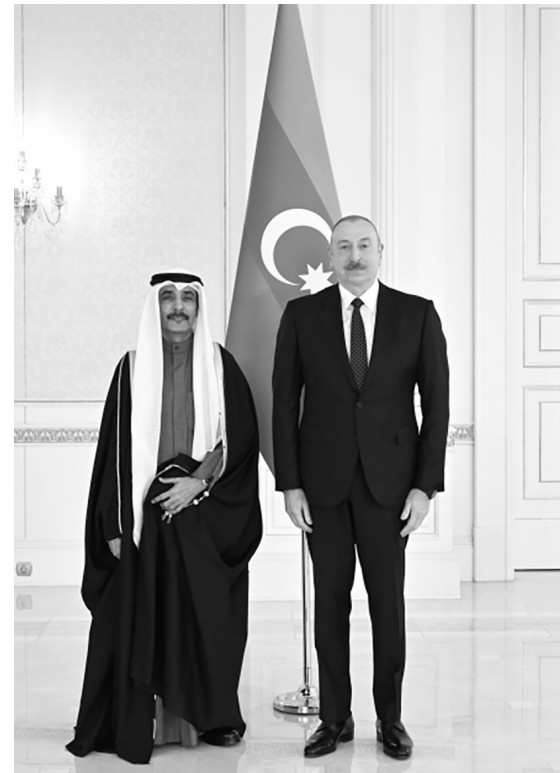
Dövlətimizin başçısı səfirə fəaliyyətində uğurlar arzuladı.

Xoş sözlərə görə minnətdarlığını ifadə edən səfir Azərbaycan Prezidentinin qəbulunda olmaqdan böyük fəxr hissi keçirdiyini bildirərək, Küveyt Dövlətinin Əmiri Şeyx Məşəl əl-Əhməd əl-Cabir əs-Sabahın və Küveyt Dövlətinin Vəliəhdi Şeyx Sabah Xalid əl-Həməd əl-Sabahın salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırdı.

Prezident İlham Əliyev salamlara görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Küveyt Dövlətinin Əmirinə və Vəliəhdinə çatdırmağı xahiş etdi.

Səfir təyyarə qəzası nəticəsində həlak olanlarla bağlı bir daha Küveyt Əmirinin başsağlığını çatdıraraq, yaralananların tezliklə şəfa tapmasını arzuladı.

O, COP29-un yüksək səviyyədə təşkilinə və əldə

olunmuş nailiyyətlərə görə Azərbaycana və dövlətimizin başçısına təbriklərini çatdırdı.

Söhbət zamanı siyasi münasibətlərimizin çox yaxşı səviyyədə olması, iqtisadi, ticarət və sərmayə sahələrində əlaqələrin inkişafı, hökumətlərarası komissiyaların iclasının keçirilməsi və iki ölkənin Xarici İşlər nazirlikləri arasında siyasi məsləhətləşmələrin aparılması məmnunluqla vurğulandı.

Azərbaycan ilə Küveytin beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində yaxından əməkdaşlığına toxunuldu, ölkələrimizin daim bir-birini dəstəklədiyi bildirilərək, bu xüsusda BMT, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Qoşulmama Hərəkatı, OPEC+ formatında əməkdaşlıq qeyd olundu. Eyni zamanda, Azərbaycanın Ərəb Dövlətləri Liqası və Körfəz Əməkdaşlıq Şurası ilə də əlaqələrin inkişafına mühüm əhəmiyyət verdiyi bildirildi.

Görüşdə son dövrlərdə qarşılıqlı turizmin və insanlararası təmasların daha da genişlənməsi məmnunluqla qeyd olundu.

Vaxt gəlib ki...

Ermənistan şərait yaratsın, Qərbi azərbaycanlılar öz dədə-baba yurdlarına qayıda bilsinlər

Bu günlərdə yerli televiziya kanallarına geniş müsahibə verən Prezident İlham Əliyev diqqəti Azərbaycanın ardıcılıqla həyata keçirdiyi uğurlu siyasətin prioritet

məsələlərinə çəkib. İkinci Qarabağ müharibəsindən əvvəlki mərhələdə müstəqil Azərbaycanın gündəliyinin

əsas məsələsi ölkənin ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin təmin edilməsi idi. 44 günlük Vətən müharibəsinin və 23 saatlıq lokal xarakterli antiterror tədbirlərinin nəti-

cələrinə uyğun olaraq artıq bu hədəflərimizə çatmışıq.

Yeni mərhələdə qarşımızda dayanan əsas hədəflərdən biri isə soydaşlarımızın Qərbi Azərbaycana ləyaqətli qayıdışının təmin edilməsinə nail olmaqdır.

Hazırda bu məsələ cəmiyyətimizi səfərbər edən əsas ümummilli ideyaya çevrilib. "...Vaxt gəlib ki, Ermənistan şərait yaratsın, Qərbi azərbaycanlılar öz dədə-baba yurdlarına qayıda bilsinlər", - deyərək Prezident İlham Əliyev vurğulayıb.

Bu gün mətbuatda, ictimai müzakirələrdə təxminən 300 min soydaşımızın tarixi yurd yerlərinə - Qərbi Azərbaycana qayıdış hüququndan bəhs olunur. Ancaq müsahibədə də bildirdiyi kimi, bütövlükdə bəhs olunan coğrafiyadan qovulmuş və bu gün Azərbayca-

XX əsrdə böyük fəsadlara gətirib çıxaran amansız deportasiyalar

nın müxtəlif bölgələrində yaşayanların, onların nəvələrinin, nəticələrinin sayı 300 mindən bir neçə dəfə çoxdur. Həmin insanlar XX əsrdə böyük fəsadlara gətirib çıxaran amansız deportasiyalar nəticəsində öz yurd-yuvalarından çıxarılıblar. Onlar 1918, 1920-1921, 1948-1953 və 1987-1991-ci illərdə olmaqla doğma ev-çişliklərini tərk etmək məcburiyyətində qalıblar. O cümlədən 1920-ci ilin noyabrında Qərbi Zəngəzur keçmiş ittifaqın məkrli uzaq planlarına uyğun olaraq Azərbaycanından zorla qoparılıb və Ermənistanla birləşdirilib. Bundan iki il əvvəl isə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti tarixi şəhərimiz olan İrəvanı, necə deyirlər, Ermənistanla bağışlayıb. Bir çoxları bu addımın ermənilərin ərazi iddialarının qarşısını almaq məqsədilə atıldığını bildirirlər. Ancaq tarix bu yanaşmanın səhv olduğunu təsdiqlədi. Təsədüfi deyildir ki, İrəvanın Ermənistanla paylaşılması heç nəyi dəyişmədi və cəmi iki ildən sonra ermənilər Qərbi Zəngəzuru da Azərbaycanından qoparmağa nail oldular. Sonuncu deportasiyaya-dək indiki Ermənistan ərazisində 170-dən çox kənddə ancaq azərbaycanlılar yaşayırdılar, 90-a yaxın kənddə azərbaycanlılar əksəriyyət təşkil edirdilər və bütövlükdə 300-dən çox şəhər və kənddə

soydaşlarımız məskunlaşmışdılar. Onların hamısı cəmi 3 il ərzində yurd yerlərindən zorla çıxarıldı. Sonuncu kəndimiz Nüvədi 1991-ci ilin avqustunda deportasiyaya məruz qaldı. Ən acınacaqlı cəhətlərdən biri də ondan ibarətdir ki, Qərbi Azərbaycanda dağlıq zonada yaşamağa döyüşmüş soydaşlarımızın yeni yaşayış ünvənləri kimi bir qayda olaraq aran bölgələri seçilib ki, bu da adaptasiyanın çox ağır keçməsi ilə nəticələnib.

Eyni zamanda, Qarabağda da xalqımıza qarşı cinayətlər törədilib. Yüz minlərlə insanın taleyinə bu şəkildə qərar verilməsi humanizm dəyərlərinin tamamilə unudulması anlamına gəlir. Ermənistanın ilk üç prezidentinin soydaşlarımıza münasibəti faşist ideologiyasına əsaslanıb. Bir neçə gün bundan əvvəl mətbuatda Ermənistanın birinci prezidentinin açıqlamaları yayıldı. İndiyədək özünü "demokrat" imicində təqdim etməyə çalışan Petrosyan etnik təmizləmə, azərbaycanlıların yurd yerlərindən vəhşicəsinə qovulması ilə öyünür. Bütün bunları, o cümlədən də Xocalı soyqırımını göz önündə canlandırmaqda üzləşdiyimiz faciələrin miqyası barədə konkret təsvir yaranır. Biz qan yaddaşımıza yazılan tariximizdən ibarət götürməli və haqq mübarizəmizi axırədək davam etdirməliyik.

yaratmağa başlamışlar. İrəvan xanlığı haqqında böyük elmi əsər yaradılıb, həmçinin tarixi xəritələr çap olunub, Qərbi azərbaycanlıların məskunlaşma tarixi, onların məişəti, həyat tərzi geniş şəkildə işıqlandırılıb. Ərazi bütövlüyümüzün və suverenliyimizin bərpasından sonra isə bu istiqamətdə fəaliyyətin fəal mərhələsinə start verilib.

Soydaşlarımızın qayıdış hüququ ilk növbədə tarixi ədalətə əsaslanır. Arxivlərdə XX yüzilliyin əvvəllərində çap edilmiş xəritələr var. Həmin xəritələrdən aydın şəkildə görünür ki, zamanında indiki Ermənistanın ərazisindəki yaşayış məntəqələrinin əksəriyyətinin adı Azərbaycan mənşəli olub. Sonradan məqsədyönlü siyasət aparılıb, toponimlərimiz eybəcər erməni adları ilə əvəzlənib. Prezident İlham Əliyev "Sevan gölü"nü nümunə götürüb. Tarixi xəritələrdə belə bir ada rast gəlinmir, sututarn adı "Göycə gölü" kimi göstərilir. Biz yuxarıda Ermənistanın birinci prezidentinin faşist ruhlu açıqlamalarından bəhs etdik. O da etiraf edib ki, indiki Ermənistanın bir çox regionlarında azərbaycanlılar əksəriyyət təşkil ediblər. İndi zaman gəlib ki, tarixi ədalət bərpa olunsun. Ermənistan rəhbərliyi bu məsələdə öz məsuliyyətini anlamalı və soydaşlarımızın ləyaqətli şəkildə geri dönüşünə şərait yaratmalıdır. Bu, onların haqqıdır. Təəssüf doğuran haldır ki, N.Paşinyan və onun komandasında yer alanlar bu məsə-

lənə uyğun olaraq artıq bu hədəflərimizə çatmışıq. Yeni mərhələdə qarşımızda dayanan əsas hədəflərdən biri isə soydaşlarımızın Qərbi Azərbaycana ləyaqətli qayıdışının təmin edilməsinə nail olmaqdır.

Soydaşlarımızın tarixi ədalətə və beynəlxalq hüquqa əsaslanan qayıdış hüququ

ləni Azərbaycanın Ermənistanla qarşı ərazi iddiaları kontekstində təqdim etməyə çalışırlar. Halbuki, ölkəmizin belə bir niyyəti yoxdur. Söhbət insan haqları məsələsindən gedir. "Mən hesab edirəm, yaxşı olardı ki, Ermənistanın baş naziri Qərbi Azərbaycan İcmasının nümayəndələrini qəbul etsin. Bildiyimə görə, onlar İrəvana da gətməyə hazırdırlar. Qəbul etsin, onların dilindən onların problemlərini eşitsin, dinləsin onları. Yəni, onlar oradan

əsassız qovulmuşlar. Onların tam hüququ var ki, oraya qayıtsınlar", - deyərək dövlətimizin başçısı vurğulayıb.

Eyni zamanda, insanların qayıdış hüququ beynəlxalq konvensiyalarda da təsbit olunub. Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsində, Mülki və Siyasi Hüquqlar üzrə Beynəlxalq Paktda, Qaçqınların Statusuna dair Konvensiyada və digər mühüm beynəlxalq aktlarda təsbit olunmuş geriye qayıtmaq hüququ zamanında doğma yurd yerlərindən zorla qovulmuş azərbaycanlılara da şamil olunmalıdır.

lər tərəfindən doğma ocaqlarından qovulmuş, artıq geriye qayıda bilmək ümidini itirməkdə olan qaçqınlarda inam yaradılıb, insanlarımız bu ideya ətrafında sürətlə kənd-kənd, rayon-rayon təşkilatlanıb, Qərbi Azərbaycanın 24 rayonu və 277 yaşayış məntəqəsi üzrə icmalar formalaşıdırı-

Beynəlxalq arenada səmərəli fəaliyyət

Qərbi Azərbaycan İcmasının ardıcıl fəaliyyəti nəticəsində soydaşlarımızın tarixi torpaqlarına qayıdış məsələsinin beynəlxalq gündəliyə çıxarılması mühüm hadisədir. Qərbi Azərbaycan İcması İdarə Heyətinin sədri, Milli Məclisin deputatı Əziz Ələkbərlinin verdiyi məlumata əsasən, dünyanın bir çox ölkə və qurumlarına, siyasətçilərinə onlarla məktub və müraciətlər ünvanlanıb, icmanın 220-dən çox bəyanatı qəbul edilib. Bu gün Qərbi Azərbaycan İcmasının yeddi sənədi artıq BMT-nin rəsmi sənədi kimi bütün rəsmi dillərdə və beynəlxalq qurumun üzvü olan bütün dövlətlər arasında yayılıb. 2024-cü il dekabrın 5-də Bakıda Qərbi Azərbaycan İcmasının "Qayıdış hüququ - Ermənistandan zorla çıxarılan azərbaycanlılar üçün ədalətin təmin edilməsi" mövzusunda II beynəlxalq konfrans keçirilib. Bütövlükdə, 200 il ərzində erməni-

lib, Azərbaycanın 41 rayonu üzrə nümayəndəliklər qərarəhlə təmin olunub. Bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, biz Qərbi Azərbaycana qayıdışa doğru inamla irəliləyirik və hədəfimizə çatacağıq. Prezident İlham Əliyev müsahibəsində beynəlxalq təşkilatlara da çağırış edib. ATƏT də bu məsələ ilə bağlı öz mövqeyini bildirməlidir. Biz Avropa Komissiyasından da mövqə gözləyirik. "Bundan sonra əlbəttə ki, bizim həm qeyri-hökumət təşkilatlarının, həm dövlətin fəaliyyəti ondan ibarət olacaq ki, Qərbi azərbaycanlılar öz dədə-baba torpaqlarına, orada yaşadıqları kəndlərə, şəhərlərə qayıda bilsinlər və orada yaşasınlar. Bu, bütün beynəlxalq norma və prinsiplərə uyğun olan bir tələbdir", - deyərək dövlətimizin başçısı vurğulayıb.

Mübariz ABDULLAYEV

Azərbaycan Aİ ailəsinə üzv olmağa can atmır

İlham Əliyev: Biz sizdən asılı deyilik, sizdən heç nə gözləmirik...

2025-ci ilin global münasibətlər sistemində mühüm dəyişikliklərlə müşayiət olunacağı proqnozlaşdırılır. Bu mənada beynəlxalq aləmin özünü “yeniləməsi” prose-

si təbii qarşılanmalıdır. Xüsusilə, ötən dövrdə beynəlxalq hüquqa nəzərən qeyri-adekvat mövqe tutan təşkilatlar və dövlətlər xarici siyasət kurslarına, yanaşmalarına

və qərarlarına diqqət yetirməlidirlər - əks halda, onların ətrafında formalaşan mənfi imic get-gedə daha da güclənəcək.

Hər şey Azərbaycana münasibətdən asılı olacaq...

sələyə toxunan dövlət başçısı bildirib ki, Azərbaycan və onun milli maraqlarına münasibət necə olacaq, bizim münasibət də elə belə də qalacaq. Əgər normal, konstruktiv olacaqsa, zənnimcə, biz səmərəli məcraya qayıda bilərik: “Ötən il Avropa İttifaqının əldə etdiyi nəticə ondan ibarət oldu ki, o, Azərbaycan-Ermənistan trekinin normallaşması prosesindən tamamilə kənarlaşdırıldı. Əgər Ermənistanın silahlandırılmasının və qondarma Sülh fondunun bundan sonra da davamı olacaqsa, bizim tərəfimizdən adekvat hərəkətlər ediləcək”.

Aİ-nin Azərbaycana qarşı nümayiş etdirdiyi davranış birmənalı şəkildə ədalətsizdir. Ermənistanın silahlandırılmasında Avropa Sülh Fondu vasitəsilə oynanılan rol, Fransanın təhriki ilə əleyhimizə qəbul olunan qərarlar, Ermənistan ilə münasibətlərin normallaşması prosesində tutduğu mövqe quruma olan inamı və etimadı sarsıtdı - beləliklə də, Azərbaycan dövləti Aİ-ni ümumən normallaşma prosesindən kənarlaşdırdı.

Gələcək münasibətlərin inkişaf dinamikasi isə daha çox Aİ-nin gələcək mövqeyindən asılı olacaq. Qurum ölkəmizlə səmimi münasibətlər qurmağa çalışacaqsa, iktərəfli əməkdaşlığın beynəlxalq hüquq və milli maraqlar çərçivəsində yürüdülməsinə öz töhfəsini verəcəksə, Bakının da mövqeyi adekvat olacaq. Müsahibəsində bu mə-

Yeri gəlmişkən, Aİ-nin növbəti mərhələdə Azərbaycanla münasibətləri yeni ştrixlər üzərində qurmağa çalışması cəhdlərinin şahidi oluruq. Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Antonio Koştanın yanvarın 9-da Prezident İlham Əliyevə zəng etməsi və telefon söhbəti zamanı Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında nəqliyyat, xüsusilə Transxəzər-Orta Dəhliz marşrutu üzrə daşımalar, Xəzər və Qara dəniz hövzələrini birləşdirən yaşıl enerji dəhlizinin yaradılması layihəsi, Azərbaycanın Avropa İttifaqına üzv olkələrə qaz ixracı və enerji sahəsində əməkdaşlıq məsələləri ətrafında fikir mübadiləsinin aparılması bunu deməyə əsas verir. Eyni zamanda, dövlət başçısının yanvarın 8-də Avropa İttifaqının Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi Maqdalena Qrononu qəbul edən zaman qurum rəsmisinin bildirdiyi fikirlər göstərir ki, Aİ Azərbaycana münasibətdə özünün davranışını dəyişmək üçün səy göstərir. Belə ki, ölkəmizin region və onun hüdədlərindən kənar kontekstin-

Aİ anlayır ki...

də əhəmiyyətinə toxunaraq, bu xüsusda Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında dialoqun önəmini vurğulayan Qrono Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyinə mühüm töhfə verdiyini bildirib.

Beləliklə, Azərbaycanın yeni mərhələdə yeni siyasi-iqtisadi aktor kimi populyarlığı artıq Aİ üçün də aydındır. Bu mənada Aİ özünün iqtisadi maraqlarını iktərəfli münasibətlərdə hər hansı bir üstünlük vəd etməyən Ermənistan üçün qurban verməməlidir. Tam əksinə, bölgədə yaranacaq sabitlik, sülh Aİ-nin də maraqlarına uyğun gəlir. Azərbaycanın formalaşdırdığı yeni siyasi reallıqlar Avropanın Şərqlə əməkdaşlığına dinamizm qazandıra bilər, şəxələndirər...

P.İSMAYILOV

Aİ Ermənistanın tərəfini tutdu...

Azərbaycanın yürütdüyü milli maraqlara əsaslanan, müstəqil siyasət kursu ümumən Cənubi Qafqaz coğrafiyasına yeni bir sima qazandırır. Bu isə yeni beynəlxalq münasibətlər sistemində fərqli şəkildə daxil olmağı planlaşdıran Cənubi Qafqazın maraqlı global güclərin bölgəyə fokuslanmış və təzyiqə əsaslanan müdaxilələrini fərqli statusla qarşılaması ilə nəticələnir. Artıq güc rəqəblərindən istifadə etməklə bölgədə “siyasi tərəzi”nin tərəfini ağırlaşdırmaq mümkün deyil - xüsusilə, işğalçı Ermənistanın yaratdığı imkanlardan yararlanaraq bölgədə nüfuz dairəsi yaratdığını düşünənlərin həzin

İttifaqının adı xüsusi çəkilməlidir - arxada qalan bir ildə Aİ konstruktiv olmayan addım və qərarları ilə yadda qalıb. Xüsusilə, Avropa Komissiyasının anti-Azərbaycan fəaliyyəti, qeyri-hüquqi müzakirələri, COP29-a qarşı aparılan kampaniya bunu deməyə əsas verir. Nəzərə alsaq ki, artıq AK-da yeni komanda formalaşır, münasibətlərin gələcək inkişafı da maraq kəşb edir. Aİ özünün köhnə “vərdişlərinə” əl çəkəcəkmə, yoxsa siyasət eynilə davam etdiriləcək - bu həm də, Aİ-Azərbaycan münasibətlərinin gələcək trayektoriyasını müəyyənləşdirəcək. Prezident İlham Əliyev yerli telekanallara müsahibəsində bildirib ki, Avropa Komissiyası ilə münasibətlərimizin necə inkişaf edəcəyini söyləmək çətindir: “Amma deməliyəm ki, ötən il məyusluqla dolu bir il oldu. Belə ki, məhz keçən il Avropa İttifaqı normallaşma prosesində birmənalı olaraq Ermənistanın tərəfini tutdu”.

Gəlin, yaxşı qonşular olaq, əməkdaşlıq edək...

Aİ-nin yeni tərkibi köhnə “ideoloji asılılıqdan” fərqlənir - orada təmsil olunan insanların əksəriyyəti yenə də Azərbaycanafob əhval-ruhiyədədirlər. Azərbaycan hər zaman bildirib ki, bizim Aİ üzvü olmaq kimi hədəfimiz yoxdur - bizim ailəmiz Türk dünyasıdır. Bununla belə, müasir dünyanın çağırışları və standartları daxilində əməkdaşlıq mümkündür. Azərbaycan artıq Avropanın bir neçə ölkəsinin enerji təminatında fəal iştirakçıya çevrilib - Aİ üzvü olan dövlətlərə ixrac olunan qazın həcmi isə bir neçə dəfə artıb. Aİ ilə qarşılıqlı ticarət balans da normaldır. Belə olan halda, Aİ ilə Azərbaycan arasındakı əməkdaşlıq

sırf işgüzar müstəvidə tənzimlənməlidir. Aİ ölkəmizin daxili işlərinə qarışmadan, özünü regionda “hakim” statusunda görmədən iktərəfli münasibətləri inkişaf etdirə bilər. Prezident İlham Əliyev də bildirib ki, biz normal münasibətlər təklif edirik: gəlin, normal, iktərəfli əməkdaşlıq edək. “Biz sizdən asılı deyilik, sizdən heç nə gözləmirik, sizin ailənizə üzv olmağa can atmırıq, açıqımı desək, siz heç vaxt müsəlman əhalisi olan ölkəni qəbul etməyəcəksiniz. Elə isə gəlin, yaxşı qonşular olaq, əməkdaşlıq edək, buyurun, ticarət edək, sataq, alağ, texnologiyalar əldə edək. Təəssüf ki, bunların bütün fəaliyyəti bizim Avropa İttifaqı ilə proqramların hamısını dayandırmamıza gətirib çıxardı. Bütün tvining proqramları dayandırılıb, Avropa İttifaqının leqal olan qrantlarının hamısı dondurulub”, - deyər dövlət başçısı bildirib.

Sosial cəmiyyət quruculuğu naminə

Beşinci sosial paketin icrası əhalinin sosial rifahının təminatında mühüm rol oynayacaq

Azərbaycanda əhalinin sosial rifahının təmin olunması dövlət siyasətinin əsas prioritetlərindən birini təşkil edir. Bu siyasətə uyğun olaraq, ölkəmizdə mühüm sosial önəməyə çevrilmiş sosial

islahatlar strategiyası davam etdirilir və icra edilən sosial paketlər layiqli sosial cəmiyyət quruculuğu fəlsəfəsinə əsaslanır. Ötən 6 il ərzində həyata keçirilən 4

sosial islahat paketi çərçivəsində 3 milyondan çox insanın sosial təminatında böyük irəliləyişlər əldə edilib. Dövlətin sosial sahəyə xüsusi diqqəti ilk növbədə, maliyyə potensialının artması sa-

yəsində daha da yaxşılaşır. Son 6 ildə ölkə iqtisadiyyatı davamlı olaraq yüksəlib, büdcə xərcləri 2018-ci ildəki 23 milyard manatdan 2025-ci ildə 41,4 milyard manata yüksəlib. Bu fiskal güc

və yığım dinamikası müntəzəm şəkildə büdcənin sosial strukturunu da möhkəmləndirib. Eyni zamanda, Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun son 6 ildə yığımları 2 dəfədən çox artıb.

Minimum əməkhaqqı artımlarının dövlət və özəl sahədə çalışanlara töhfəsi

Bütün bu maliyyə potensialı sayəsində sosial artımlar üçün əhəmiyyətli maliyyə bazası formalaşib. Büdcənin birbaşa artan imkanları sayəsində sosialyönümlü xərclərin payı isə son illərdə əhəmiyyətli həcmə çatıb. 2021-ci ildə büdcədə sosialyönümlü xərclərin məbləği 10,3 milyard manat təşkil edirdisə, 2024-cü il üçün bu məbləğ 15,5 milyard manata çatdırılıb, 2025-ci ildə isə 16,9 milyard manat nəzərdə tutulub. Bu göstəricilər qısa müddətdə sosial xərclərin 6,6 milyard manat və ya 1,6 dəfə artdığını göstərir. Sosialyönümlü xərclərin dövlət büdcəsində çəkisinin 41 faizə çatması isə sosial rifahın dövlət siyasətinin prioritet istiqaməti olduğunu bir daha təsdiqləyir.

2025-ci ilin yanvar ayında etibarən ölkəmizdə beşinci sosial islahat paketi çərçivəsində sosial artımların icrasına start verilib. Dövlət başçısının imzaladığı “Əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində tədbirlərin davam etdirilməsi haqqında” sərəncamına uyğun olaraq, ilk növbədə, minimum əməkhaqqının artımının təmin edilməsi icra olunacaq. Minimum aylıq əməkhaqqının məbləğinin 16 faiz artırılaraq 345 manatdan 400 manata çatdırılması sayəsində dövlət və özəl sektordakı çalışan insanların maaşlarının ön aşağı məbləği 400 manat təşkil edəcək.

Minimum əməkhaqqındakı artım sadəcə aşağı məşğ alanların deyil, eləcə də vahid tarif cədvəlinin (VTC) bütün pillələri üzrə əməkdaşlarında artımları təmin edəcək. Belə ki, dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən sahələrdə çalışan işçilərin aylıq tarif (vəzifə) maaşları da təxminən bir ay müddətində bu sərəncama uyğunlaşdırılacaq və artırılacaq. Sosial, elm, səhiyyə, mədəniyyət, gənclər və idman, kond təsərrüfatı, ekologiya və ətraf mühitin mühafizəsi, mənzil-kommunal, nəqliyyat və rabitə, meliorasiya, su təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində çalışan dövlət qulluqçusu statusu olmayan işçilərin də əməkhaqqı artacaq.

2023-cü ildən tətbiq edilən vahid indeksasiya metoduna əsasən, bütün kateqoriyalardan olan pensiyaçıların pensiyaları indeksləşdirilərək artırılır. “Əmək pensiyaları haqqında” Qanunun 4-cü maddəsinə əsasən, əmək pensiyalarının 3 növü üzrə - yaşa, əlilliyə və ailə başçısını itirməyə görə, ümumilikdə 1,1 milyon nəfərin pensiyasının məbləğləri ehtimal

Pensiyaçıların sosial müdafiəsinin yaxşılaşdırılması

Sosial sahədə prioritet təminat sektoru kimi pensiya ödənişləri də mühüm yer tutur. Hökumət ardıcıl olaraq bu sahəyə böyük həcmdə maliyyə ayrılmaları həyata keçirir. Həm minimum pensiyaların, həm də əmək pensiyalarının artımları davamlı xarakter daşıyır. 2025-ci ildən start verilən beşinci sosial islahat paketi çərçivəsində minimum pensiyaların məbləği 280 manatdan 320 manata çatdırılıb, yaxın günlərdə isə əmək pensiyalarının artımı təmin olunacaq.

Nəticədə təkcə, pensiya artımları ilə əlaqədar olaraq 2025-ci ildə də büdcədən və Dövlət Sosial Müdafiə Fondundan pensiyaların ödənilməsi xərclərində əhəmiyyətli xərc dinamikası davam etdiriləcək. Belə ki, cari ildə əmək pensiyalarının ödənilməsi xərcləri üçün 7 milyard 210 milyon 530 min manat nəzərdə tutulub ki, bu da keçən il müvafiq istiqamətdə ayrılan vəsaitdən 710 milyon manat və ya 11 faiz çoxdur. Ümumilikdə isə pensiyalar üzrə ayrılan illik vəsait 2018-

ci ildən ötən dövrə 2 dəfə artırılıb. Sosial yardım strategiyasının digər bölməsi ünvanlı dövlət sosial yardımı ilə bağlıdır. Bu artımlar isə ölkə üzrə ehtiyac meyarına əsasən müəyyən edilir. Ehtiyac meyarının məbləği 2025-ci il yanvarın 1-dən 285 manata çatdırılıb və ünvanlı sosial yardım proqramı çərçivəsində vətəndaşların aldığı yardım məbləği də bu əmsala uyğun artırılacaq.

Büdcə təşkilatlarına sosial dəstək, müavinət və təqaüdlərin artımı

Prezidentin “Dövlət büdcəsindən maliyyələşən bir sıra təşkilatlarda çalışan işçilərin əməkdaşlarının artırılması haqqında” sərəncamına əsasən, Milli Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyəti və Aparatı və Gəncə bölməsinin Aparatı, Heydər Əliyev Mərkəzi, “Azərbaycan Milli Ensiklopediyası” Elmi Mərkəzi, Atatürk Mərkəzi, dövlət arxivləri və filialları, Narkomanlığa və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyasının daimi fəaliyyət göstərən işçi qrupu, Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyasının işçi qrupu, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Aqrar İnnovasiya Mərkəzinin Aparatı, Maliyyə Elm-Tədris Mərkəzi, Mədəniyyət üzrə Elmi-Metodik və İxtisasartırma Mərkəzi, Dövlət Film Fondu, Quba şəhərində “Soyqırımı memorial kompleksi”, Milli Aerokosmik Agentliyinin Aparatı, Milli Kulinariya Mərkəzi, Məhəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu və icra hakimiyyəti orqanlarının nəzdindəki mərkəzləşdirilmiş mühasibatlıqların maaşları 2025-ci il yanvarın 1-dən orta hesabla 15 faiz artırılıb.

Sosial strategiyanın digər mühüm istiqaməti kimi müavinət və təqaüdlərin, digər sosial ödənişlərin məbləğlərinin artırılması istiqamətində praktiki işlər davam etdirilir. Bütün bu əhatəli və çoxvektorlu sosial siyasət tədbirləri əhalinin sosial təminatının daha da gücləndirilməsinin prioritetliyini bir daha təsdiq edir.

E.CƏFƏRLİ

Bələdiyyə institutunun inkişafı diqqət mərkəzindədir

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Binəqədi rayonu, Rəsulzadə bələdiyyəsi üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşü keçirilib.

rüşü keçirilib.

YAP Binəqədi rayon təşkilatının sədri Vüsar İsmayilov Ümummilli Lider Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu və Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən siyasət nəticəsində ölkəmizin bütün sahələr üzrə yüksəlişə nail olduğunu qeyd edib. O, çoxşaxəli islahatların həyata keçirildiyi Azərbaycanda bələdiyyə institutunun inkişafının diqqət mərkəzində olduğunu, görülən iş-

lərlə yanaşı, yeni hədəflərin müəyyənləşdirildiyini də diqqətə çatdırıb.

Bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər Ayət Nağıyev, Leyli Tahirova, Orxan Babayev və Hümət Hüseynov YAP-ın seçki proqramı haqqında ətraflı məlumat verərək seçiciləri fəal olmağa və YAP-ın namizədlərini dəstəkləməyə çağırıblar.

YAP bu seçkilərin də qalibi olacaq

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Nərimanov bələdiyyəsi üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşü keçirilib.

YAP Nərimanov rayon təşkilatının sədri Elçin Quliyev ölkəmizdə yerli özünüid-

rətmənin təkmilləşdirilməsi üçün görülən işlərdən danışıb. O, YAP-ın seçki proqramı haqqında ətraflı məlumat verib. Diqqətə çatdırıb ki, xalqın etimadını layiqincə doğruldan Yeni Azərbaycan Partiyası növbəti bələdiyyə seçkilərinə yeni reallıqlar və çağırışlar fonunda qələbə əzmi ilə qatılıb: “Bu zamana qədər çoxsaylı nailiyyətlərə imza atan YAP bu seçkilərin də qalibi olacaq”.

Bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər Təmrəz Tağıyev, Kifayət Xudaverdiyeva, Nizami Babayev, İradə Qarayeva, Təmrəz Əkbərov, Ülker Piriyeva və digərləri çıxış edərək bələdiyyələrin sosial məsuliyyətinin, yerli özünüidarəetmədə vətəndaşların rolunun, hesabatlılıq və şəffaflığın artırılmasının önəmini vurğulayıblar. Qeyd edilib ki, xalqın etimadı əsasında bələdiyyələrdə təmsil olunmaq hüququ qazanacaq YAP üzvləri bu istiqamətlərdə fəal çalışacaqlar.

Yeni Azərbaycan Partiyası hər zaman xalqın yanındadır!

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Qax rayonu, Zəyəm-Tasmalı bələdiyyəsi üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşü keçirilib.

YAP Qax rayon təşkilatının sədri Natiq Allahverdiyev ötən müddət ərzində Azərbaycanın dinamik inkişaf yolu keçdiyini, böyük uğurlar və mi-

silsiz qələbələr qazandığını deyib: “Digər sahələrdə olduğu kimi, yerli özünüidarəetmə orqanlarının inkişafı istiqamətində də mühüm addımlar atılmış, o cümlədən zəruri qanunvericilik bazası formalaşdırılmış, bələdiyyələrin statusu, bələdiyyə qulluğunun təşkili, maliyyəsinin əsasları və digər sahələrə əhatə edən çoxsaylı qanunlar qəbul olunmuşdur”.

Seçki qərargahının üzvü Ramil Məmmədli və bələdiyyə üzvlüyünə namizəd Niyaz Həsənov Azərbaycanda bütün sahələrdə aparılan islahatların müsbət nəticələr verdiyini bildiriblər. “Yerli özü-

nüidarəetmənin təkmilləşdirilməsi və əhaliyə göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi ilə əlaqədar qarşıda mühüm vəzifələr durur”, - deyərək vurğulanıb. Onlar YAP-ın seçki proqramında bu sahə ilə əlaqədar əsas hədəfləri diqqətə çatdırıblar. Yeni Azərbaycan Partiyasının hər zaman xalqın yanında olduğu qeyd edilib.

Çıxış edən seçicilər Tural Hacımməmmədov və Hüseyn Abdullayev YAP-ın namizədlərinə səs verəcəklərini bildiriblər.

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Xəzər rayonu, Türkan və Binə bələdiyyələri üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP)

namizədlərinin seçicilərlə görüşləri keçirilib.

YAP Xəzər rayon təşkilatının sədr müavini Şəfayət Nənəcanov Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi məqsədyönlü siyasətin ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafını təmin etdiyini bildirib. O, qarşıdan gələn bələdiyyə seçkilərinin önəmindən danışıb, YAP-ın namizədləri barədə seçicilərə məlumat verib. Ş.Nənəcanov bu seçkilərdə də

Yeni Azərbaycan Partiyasının qalib olacağına əminliyini ifadə edib. “YAP Zəfər partiyasıdır”, - deyərək vurğulanıb.

Görüşdə çıxış edən bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər Tehran Rəhimov, Fərzəli Hacıyev, Həbib Həmidov və Rəhim Feyziyev görüş iştirakçıları seçkilərdə fəal iştirak edərək Yeni Azərbaycan Partiyasının namizədlərinə səs verməyə çağırıblar.

Tovuz seçiciləri YAP-ın namizədlərinə səs verəcəklər

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Tovuz rayonu, Düz Cırdaxan və Düz Qırıqlı bələdiyyələri üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşləri keçirilib.

YAP Tovuz rayon təşkilatının sədri Nihad Pənahov Yeni Azərbaycan Partiyasının xalqın etimadını layiqincə doğrultduğunu vurğulayıb. O, partiyanın seçki proqramı haqqında ətraflı məlumat verərək bu zamana qədər həyata keçirilən tədbirləri və qarşıda duran hədəfləri diqqətə çatdırıb.

Bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər Azər Zeynalov və Afət Cəfərova yerli özünüidarəetmə orqanlarının demokratik cəmiyyətin

əsas atributlarından biri olduğunu vurğulayaraq hər kəsi seçkilərdə fəal iştirak etməyə çağırıblar.

Çıxış edən seçicilər Nazim Quliyev, Arif Əsgərov və digərləri YAP-ın fəaliyyətini dəstəklədiklərini və bələdiyyə seçkilərində partiyanın namizədlərinə səs verəcəklərini bildiriblər.

Yeni hədəflərə doğru...

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Yevlax rayonu, Qoyunbəsi və Aran bələdiyyələri üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşləri keçirilib.

YAP Yevlax rayon təşkilatının sədri Rafiq Əliyev bildirib ki, 1995-ci il noyabrın

12-də keçirilən ümumxalq səsverməsi - referendum nəticəsində qəbul olunmuş Konstitusiyada bələdiyyələrin hüquq və vəzifələri öz əksini tapıb. O qeyd edib ki, ölkəmizdə bütün sahələrə əhatə edən islahat xarakterli tədbirlər bələdiyyə institutunun işinə də öz müsbət təsirini göstərüb. R.Əliyev yeni mərhələdə yerli özünüidarəetmə orqanlarının inkişafı ilə əlaqədar YAP-ın əsas hədəflərini diqqətə çatdırıb.

Seçki qərargahının üzvləri Vahid Quliyev, Rəşad Qurbanov, Ariz Mikayılov, bə-

lədiyyə üzvlüyünə namizədlər Yusif Kərimov, İradə Cəfərquliyeva, Leyla Məmmədova, Azər Qayıranov, Vüsal Səfərov, Xəyal Əsədov, Nadir Mayılov, Elnur Quliyev, Tural Əsədli və Vəliyəddin Əliyev YAP-ın seçki proqramı haqqında ətraflı məlumat verərək seçiciləri bələdiyyə seçkilərində ümumxalq partiyasını dəstəkləməyə çağırıblar.

Azərbaycanın inkişaf nümunəsi dünyada örnekdir

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Yasamal bələdiyyəsi üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşü keçirilib.

YAP Yasamal rayon təşkilatının sədri Bəxtiyar Nəbiyev qeyd edib ki, milli inkişafın Azərbaycan nümunəsi dünyada örnekdir. O, bələdiyyələrin fəaliyyətinin yerli məsələlərin effektiv həlli baxımından önəminə diqqətli cəlb edib. B.Nəbiyev diqqətə çatdırıb ki, yerli özünüidarəetmə orqanlarının təkmilləşdirilməsi istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində əhaliyə göstərilən xidmətlərin keyfiyyəti artacaq.

Seçki qorğahının üzvü Həbib Mirzəyev, təşviqat

qrupunun üzvü İlhamə Qəsəbova və bələdiyyə üzvlüyünə namizəd Tahir Məmmədov YAP tərəfindən irəli sürülən namizədlərin seçkilərdə xalqımız tərəfindən dəstək alacaqlarına inamlarını ifadə ediblər.

Seçicilər Əlikram Cəbraylov, Elgün Rüstəmli və digərləri YAP-ın namizədlərinə səs verəcəklərini vurğulayıblar.

Yeni Azərbaycan Partiyasının fəaliyyəti milli maraqlara əsaslanır

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Qusar rayonu, İmamqulukənd bələdiyyəsi üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşü keçirilib.

YAP Qusar rayon təşkilatının sədri David İbraximxanlı Yeni Azərbaycan Partiyasının məqsədyönlü fəaliyyətindən bəhs edib və bələdiyyə seçkilərinin ictimai-siyasi önəmini diqqətə çatdırıb. O qeyd edib ki, hər bir siyasi partiyanın gücünü və nüfuzunu müəyyən edən mühüm amillərdən biri onun seçkilərdə əldə etdiyi nəticələndir: "Yeni Azərbaycan Partiyasının fəaliyyəti milli maraqlara əsaslanır. Partiyamız bu zamana qədər bütün seçkilərdə möhtəşəm uğurlara imza atıb. Heç şübhəsiz, YAP yanvarın 29-da keçiriləcək bələdiyyə seçkilərində də xalqın dəstəyi ilə inamlı qələbə qazanacaq".

Seçki qorğahının üzvü General Sadulov, bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər Cənəli Hörmətov, Nail Babayev və Rza Gülləyev ölkəmizdə həyata keçirilən dövlət siyasətinin mərkəzində vətəndaşların rifahı və mənafeyinin dayandığını vurğulayaraq seçiciləri bələdiyyə seçkilərində fəal iştirak etməyə və YAP-ın namizədlərinə dəstək ifadə etməyə çağırıblar.

"Yeni Azərbaycan Partiyası birmənalı seçimimizdir!"

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Oğuz rayonu, Bucaq bələdiyyəsi üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşü keçirilib.

zədlərinin seçicilərlə görüşü keçirilib.

YAP Oğuz rayon təşkilatının sədri Saleh Məhərrəmov müstəqil Azərbaycanın tərəqqisində Yeni Azərbaycan Partiyasının müstəsna xidmətlərindən danışıb. O, YAP-ın cəmiyyətdə yüksək nüfuzla malik olduğunu və qələbələr partiyası kimi tanındığını söyləyib. S.Məhərrəmov bələdiyyə seçkilərinin xalqın Yeni Azərbaycan Partiyasına inamının növbəti ifadəsi olduğunu bildirib.

Seçki qorğahının üzvləri Ehtibar Yusubov və

Mehman Ramazanov, bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər Adil Şükürov, Samir Abbasov, Rəftar Əhmədli və Rəhim Abdurəfiyev YAP-ın seçki proqramı haqqında ətraflı məlumat veriblər.

Seçicilərdən Müseyib Musayev, İkrəm İslamov, Nuranə Cəbbarova və digərləri YAP-ın uğurlu fəaliyyətini təqdir edirlər. "Yeni Azərbaycan Partiyası birmənalı seçimimizdir!", - deyə bildirilib.

Heydər Əliyev yolu ölkəmizi Zəfər zirvəsinə yüksəldib

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Naxçıvan şəhəri, Naxçıvan bələdiyyəsi üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşü keçirilib.

YAP Naxçıvan şəhər təşkilatının sədri Elman Cəfəri qeyd edib ki, müasir, qüdrətli, güclü və qalib Azərbaycan Ulu Öndər Heydər Əliyevin şah əsəridir:

"Heydər Əliyev yolu Azərbaycanı Zəfər zirvəsinə yüksəldib. Bu gün Azərbaycan Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyev tərəfindən həyata keçirilən siyasətin uğurlu nəticələri hər birimizin gözü önündədir. Hazırda harada yaşamasından asılı olmayaraq, hər bir azərbaycanlı öz qüdrətli dövləti ilə qürur duyur".

"İndiyədək keçirilən beş bələdiyyə seçkisinin hamısında YAP böyük üstünlüklə qalib gəlib" - de-

yən E.Cəfəri builki seçkilərdə də xalqımızın partiyasının namizədlərinə etimad göstərəcəyinə inandığını bildirib.

Seçki qorğahının üzvləri Rail Tağızadə və Nazim Bayramov, bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər Tahir Hüseynli, Orxan Əliyev və Bahar Vəliyeva Ulu Öndər Heydər Əliyevin yerli özünüidarəetmənin inkişafı ilə bağlı müəyyən etdiyi siyasətin Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini diqqətə çatdırıblar. Bələdiyyə seçkilərinin YAP-ın növbəti mühüm siyasi nailiyyəti kimi tarixə düşəcəyi əminliklə ifadə olunub.

Yeni uğurlara imza atacağıq!

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Şamaxı rayonu, Şamaxı bələdiyyəsi üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşü keçirilib.

YAP Şamaxı rayon təşkilatının sədri Tural Qasimli bildirib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev zəngin dövlətçilik təcrübəsi ilə Azərbaycanı müstəqillik yolunda inkişaf etdirməyə, müstəqilliyi daimi, dönməz və əbədi

etməyə nail olub: "Ümummilli Lider xalqımıza çoxsaylı tarixi nailiyyətlər qazandırmışdır. Bu gün Prezident İlham Əliyevin uğurlu siyasəti nəticəsində milli məqsədlərimiz müvəffəqiyyətlə gerçəkləşdirilir, bütün sahələrdə böyük nailiyyətlər qazanılır".

T.Qasimli bildirib ki, dövlət başçısının ölkəmizin tərəqqisinə xidmət edən siyasətinin təməlinə çoxşaxəli islahatların həyata keçirilməsi dayanır: "Bu, bə-

tün sahələrdə davamlı yüksəlişi təmin etməklə bərabər, bələdiyyə institutunun da inkişafı üçün mübit zəmin formalaşdırılmışdır".

Seçki qorğahının üzvü Ağarza Bayramov və təşviqat qrupunun üzvü Fuad Səmiyev YAP-ın seçki proqramında nəzərdə tutulan hədəflərin gerçəkləşdirilməsinin yerli özünüidarəetmə orqanlarının fəaliyyətini təkmilləşdirəcəyini qeyd edərək seçiciləri Yeni Azərbaycan Partiyasının namizədlərinə dəstəkləməyə çağırıblar.

Azərbaycan sabitlik adası, tərəqqi məkanıdır

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Neftçala rayonu, Neftçala, bələdiyyəsi üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşü keçirilib.

Xıllı və Qədimkənd bələdiyyələri üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşləri keçirilib.

YAP Neftçala rayon təşkilatının sədri Ülvi Fərzəliyev Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən siyasət nəticəsində qazanılan uğurlardan söz açıb. O qeyd edib ki, dövlət başçısının müstəqil və uzaqgörən siyasəti sayəsində istər ölkəmizdə, istərsə

də bütövlükdə regionumuzda yeni realiaqlar yaranıb, qarşımızda yeni perspektivlər açılib: "Bu gün iftixarla qeyd edirik ki, Azərbaycan sabitlik adası, tərəqqi məkanıdır".

Bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər Muxtar Rəsulov, Qabil Hüseynov və digərləri yerli özünüidarəetmə orqanlarının fəaliyyətindən bəhs edib, bu sahədə qarşıda duran vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün seçiciləri YAP-ın namizədlərinə səs verməyə çağırıblar.

34 yaşlı “Səs”!

Dəfələrlə hücumlara, təzyiqlərə məruz qalan qəzet...

Bu gün respublikanın çoxsaylı mətbu orqanları arasında özünəməxsus dəst-xətti ilə seçilən “Səs” qəzetinin 34 yaşı tamam olur. Qəzet Azərbaycan mətbuatının inkişafında, söz və fikir azadlığının müdafiəsində, vətəndaşların hüquq və azadlıqlarının qorunmasında öz sözünü deyə bilib.

Müstəqilliyimizin bərpasından 9 ay öncə fəaliyyətə başlayan “Səs” qəzetinin yaranması, keçdiyi yolu xarakterizə etmək və digər sualları cavablandırmaq məqsədi ilə

qəzetin baş redaktoru Behruz Quliyevlə söhbətlaşdıq.

–“Səs” qəzetinin yaranması hansı zərurətlə bağlı olub?

– “Səs” qəzeti müstəqil Azərbaycan mətbuatının ilk mətbu orqanlarından biridir. “Səs” ictimai-siyasi qəzet kimi 1990-cı ilin noyabrında “Əlin-cə” Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı olaraq qeydiyyatdan keçib, 1991-ci il yanvarın 11-dən dər-cinə başlanıb. Yəni qəzetin tarixi Azərbaycan müstəqillik tarixindən bir neçə ay əvvələ təsadüf edir. Qəzet Heydər Əliyevin ideyalarının cəmiyyətə çatdırılması kimi müqəddəs missiyanı yerinə yetirib, bu qəzetin ətrafında Ulu Öndəri sevənlər cəmləşib. Bütün zamanlardakı fəaliyyəti dövründə qəzetimiz sağlam ideyanın cəmiyyətə çatdırılması missiyasını şəroflə yerinə yetirib. O dövrdə Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlməsi, onun ideyalarının cəmiyyətə çatdırılması istiqamətində böyük, hətta deyərdim ki, əvəzolunmaz işlər görüb. Həmin dövrlərdə ziyalıların Ümummilli Liderə müraciəti, onun ziyalılara cavabı məhz “Səs” qəzetində dərc olunurdu. Bu xidmətin nəticəsidir ki, Heydər Əliyev öz çıxışlarında hər zaman vurğulayırdı ki, “Səs” qəzeti onun üçün çox öziz qəzetdir. O, qəzetin xidmətlərini xüsusi qiymətləndirir, əmin olduğunu bildirdi ki, qəzet daim inkişaf edəcək, modernləşəcək.

Yarandığı dövrdə qəzetimiz dəfələrlə hücumlara, təzyiqlərə məruz qalıb. Amma qəzet öz yolundan, öz mövqeyindən dönməyib. “Səs” çoxsaylı layihələr həyata keçirib. Sonrakı dövrlərdə qəzet modernləşərək öz bazasında “Səs” İnformasiya Agentliyini (SİA) və SƏS TV internet televiziya-sını yaradıb.

–Hazırda kollektiviniz neçə nəfərdən ibarətdir?

–Regionlardakı müxbirlərimizlə birlikdə hazırda 50-yə yaxın işçimiz var. Amma “Səs” qocaman qəzet kimi gəncləri də ye-

tişdirir. Bir sözlə, qəzetimizdəki kollektivin sayı mütəmadi olaraq yenilənir.

–34 yaşınızı xüsusi qeyd edəcəksiz?

–“Səs”qəzeti olaraq hər il yaşıımızı redaksiya daxilində qeyd edirik. Amma yubiley yaşlarımızı əhəmiyyətli tədbir formasında qeyd etmişik. “Səs” böyük məktəb yaradıb, bu məktəbdən çıxmış tələbələr müxtəlif yerlərdə çalışır. Onlar Azərbaycan mediasında, mərkəzi və yerli icra hakimiyyətləri orqanlarında, QHT-lərdə çalışırlar və yubileylərimizi qeyd edərkən onları da restorana dəvət edib yenidən ailə olaraq bir araya gəlirik. “Səs” mənəvi dəyərləri özündə yaşadan və global dünyaya, gələcəyə qovuşan resursdur. Qəzetimiz keçmişə hörmət, gələcəyə rəğbət tətisi ilə inkişaf edən ocaqdır.

–Bu gün mətbuatınızın ümumi durumunu necə dəyərləndirirsiniz?

– Bu gün Azərbaycanda söz azadlığının təmin olunması, plüralizmin inkişafı istiqamətində dövlət öz üzərinə düşən vəzifəni yerinə yetirir. Bu sahədə qanun qəbul olunub, müasir dövrün tələblərinə uyğun olaraq təkmilləşdirilib. Söz və mətbuat azadlığının təmin edilməsi dövlət siyasətində prioritet istiqamətlərdən biridir.

Qəzet bir nümunədir, tarixi yaşadan arxivdir. Qəzet təcrübə yaradan, nümunə göstərən, jurnalistləri ideya ətrafında birləşdirən bir vasitədir. Bu gün qəzetə müasir media ilə ayaqlaşma bilməyən resurs kimi baxırlarsa, bu, tamamilə yanlış bir fikirdir. Jurnalist cəmiəsi bilməlidir ki, aylıq, həftəlik,

gündəlik çıxmasından asılı olmayaraq, onların söykəndiyi, istinad etdiyi və daim öyrənəcəyi ocaq qəzetçilikdir.

–“Səs”in gələcək planlarından danışsınız...

–Əvvəllər “Səs” qəzeti regionların sosial-iqtisadi inkişafı, problemlər, əldə olunan uğurlarla bağlı dəyirmi masalar təşkil edirdi. Qəzet ümumiyyətlə, ən aktual məsələlərə bağlı dəyirmi masalar təşkil edib, bu dəyirmi masalarda görkəmli ictimai-siyasi xadimlər, deputatlar, dövlət məmurları iştirak edirdi. Eyni zamanda müxtəlif universitetlər, QHT-lərlə birgə layihələr keçirilib. Bu dəyirmi masaları yenidən təşkil etməyi planlayırıq.

Bundan başqa, qəzetin bazasında yaranmış subyektlərimizi-agentlik və televiziyanı daha da inkişaf etdirməyi nəzərdə tutur. “Səs”in xarici qəzetlərlə əməkdaşlıqları var. Gələcəkdə bu əməkdaşlıqları genişləndirmək istəyirik.

“Səs” ictimai-siyasi qəzet kimi üzərinə düşən missiyanı həmişə yerinə yetirməyə çalışıb. Bundan sonra da “Səs” qəzeti öz əməsinə sadiq qalacaq, özünəməxsusluğunu qoruyub-saxlamaqla, müasir zamanın yeniliklərində öz sözünü deməyi, dövlətçilik uğrunda mübarizəsini, fəaliyyətini davam etdirəcək.

P.S. “Yeni Azərbaycan” qəzeti olaraq “Səs”in bütün kollektivini təbrik edir, qəzetin yeni uğurlara imza atmasını arzulayırıq!

Söhbətlaşdı: Yeganə BAYRAMOVA

Cənubi Qafqaz - imkanlar, hədəflər, perspektivlər...

Region yeni nizama yeni strateji yol xəritəsi ilə qədəm qoyur...

Artıq 5 ildir ki, yeni inkişaf mərhələsi yaşayan, yeni siyasi reallıqlara əsaslanan Cənubi Qafqaz özünün identikliyi ilə beynəlxalq münasibətlər sistemində önə çıxmaqdadır. Bu mərhələ regionun həyatında yeni - sabit, inkişafa yönəlmiş dövrün başlanğıcı kimi də qeyd edil-

lir. Bu gün yeni iqtisadi nizamın formalaşdığı zamanda Cənubi Qafqazın stabil və sabit məkan kimi şöhrət tapması, tanınması qlobal diqqəti bizim coğrafiyaya fokuslandırır. Qarşıdakı mərhələni bölgə üçün xarakterik mahiyyəti üzrə izah etməyə çalışsaq, ortaya təxminən

bu formada bir mənzərə çıxacaq. Cənubi Qafqazın 2025-ci ildəki yeni nizam şərtləri:

– Qlobal güclərin maraqları və regional dinamika;
– Azərbaycanın regionun inkişafında və siyasi cəhəsinin artmasında lider ro-

lu;

– Gürcüstanın yeni siyasi xətti və bölgə üçün perspektiv baxışlar;
– Ermənistanın integrasiya çətinlikləri - sülh və sabitlik, xarici siyasətin qararsızlıq vektorundan çıxması cəhdləri...

Beləliklə, yeni nizamda Cənubi Qafqaz global təhlükəsizlik arxitekturasının ən mühüm elementlərindən biri qismində çıxış edir. Prezident İlham Əliyev yerli televiziya kanallarına müsahibəsində bildirdi ki, “Biz istəyirik ki, Cənubi Qafqazda sülh olsun, əməkdaşlıq olsun”

Azərbaycanın liderliyi ilə: Cənubi Qafqaz yeni strateji oyunçu qismində

Sirr deyil ki, 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra Azərbaycan bölgənin əsas siyasi-iqtisadi aktoruna, strateji oyunçusuna çevrilib. 2025-ci il isə bu strukturun daha da möhkəmlənməsi üçün əsl zəmin ola bilər. O baxımdan ki, yaxın keçmişdə atılan təməllər Azərbaycanın həm regional, həm də global rolunun artması üçün şəraiti formalaşdırır.

Azərbaycanın 2025-ci il perspektivində əsas siyasi məqsədi regionda sülh və sabitliyi təmin etmək, həmçinin regional güc balansını təmin edərək dünya miqyasında daha möhkəm siyasi və iqtisadi əlaqələr qurmaqdır. Bunun üçün isə zəmin, şərait və hüquqi müstəvi mövcuddur. İlk növbədə sülhün reallaşması üçün atılan addımlar bir sıra nəticələrə yol açıb:

– Qazax rayonunun işğal altındakı 4 kəndi döyüşsüz qaytarılıb;
– Ermənistan ilə ikitərəfli təmaslar qurulub, görüşlər keçirilib;
– İki ölkə arasındakı sülh prosesi ilə bağlı müddəaların mütləq əksəriyyətində razılıq əldə olunub;
– Bölgənin iqtisadi dividendlərindən tam istifadə etmək üçün regional və daha geniş əməkdaşlıq əlaqələri qurulub.

Azərbaycanla bağlı perspektivlərə toxunmamışdan öncə, bölgə ilə bağlı uzunmüddətli planlara diqqət yetirmək lazımdır. Təşəbbüskarı olduğumuz “3+3” formatı regional əlaqələrin güclənməsinə rəvac verir - eyni zamanda, Azərbaycan bir sıra logistik şəbəkə ilə Qərbi-Şərqi kontinentin əlaqələndirilməsində mühüm rol oynayır. Orta dahliz, Zəngəzur dəhlizi, hətta trans-İran ticarət xəttləri ümumən bölgənin gələcək inkişafı üçün mühüm paradiqmalara formalaşdırır. Bunun reallaşması üçün isə bir şərt vacibdir - Ermənistanın manipulyasiyalardan əl çəkməsi və sülhün reallaşması.

Azərbaycanın gələcək perspektivdə Cənubi Qafqazın uğurlu inkişafı ilə bağlı apardığı siyasi kursda xarici əlaqələri də mühüm təsir yaradır:

– Türkiyə ilə strateji mütəfəqilik;
– Çin ilə imzalanan strateji tərəfdaşlığın qurulması haqqında Birgə Bəyannamə;
– Avropanın enerji təhlükəsizliyində oynadığımız rol;
– Qlobal təhlükəsizliyə verdiyimiz töhfələr bütün mənalarda ümumən Cənubi Qafqaz coğrafiyasının inkişaf perspektivinin

əsas ştrixlərinə çevriləcək. Yeni nizamda siyasi üstünlüklər iqtisadi diversifikasiya ilə möhkəmləndiriləcək ki, burada da Azərbaycanın rolu birmənalıdır. Yeni iqtisadi format bölgənin ümumi siyasi gücünü artırır - məhz Azərbaycanın apardığı siyasət Cənubi Qafqazın müstəqil aktor kimi çıxışını əsaslandırır. İl-lərdir ki, bir sıra xarici müdaxilə cəhdlərinə qarşı açıq mübarizə aparən və bütün proseslərdən qalıb ayrılan Bakı mühüm pre-sident yaradır - ümumən bölgə üçün yeni inkişaf istiqamətləri müəyyənləşdirilir. Bölgədəki təhdidləri dəf etmək və yeni siyasi təşəbbüslərlə irəliləmək məqsədi Azərbaycanın bütövlükdə bölgə üçün hazırladığı strateji yol xəritəsinə çevriləmkəddir. Bu, həm regional tərəfdaşlığın yeni müstəvidə inkişafına dəstək verir, həm də Cənubi Qafqazın güc mərkəzi kimi özünü təsdiqləməsin-də əsas yaradır.

Beləliklə, Azərbaycanın yaratdığı üstünlüklər bütün çalarları ilə göz önündədir. Dövlət başçısı öz müsahibəsində qeyd etdi ki, burada söz sahibi bizik və Cənubi Qafqazda Azərbaycan aparıcı iqtisadiyyatdır, aparıcı hərbi gücdür və aparıcı dövlətdir.

Ermənistan üçün son qərar: bölgənin ümumi inkişaf tempinə uymaq üçün...

Ermənistana gəldikdə isə, burada vəziyyət daha fərqlidir. 2025-ci il

üçün İrəvanın əsas hədəfi məhz sülh olmalıdır - əks halda, gözlənilən daxili və xarici kateklizmlərdən yayınmaq qeyri-mümkün olacaq. Yeni nizamda Ermənistan hələ ki, müstəqil siyasi iştirak ümidini göstərə bilmir - bu ölkə sülhpərvər mövqə sərgiləyəcəyi təqdirdə. Azərbaycanın yaratdığı siyasi-iqtisadi reallıqların fonunda özünün inkişaf yolunu təyin edəcək. Vurğ-

forpostu qiyafəsindən xilas olmaqda kömək edəcək.

Ermənistan üçün qarşıdakı dövr daha çox siyasi müəmmaların həlli ilə bağlı perspektiv yaradır:
– 2025-ci ildə Ermənistan bölgədəki yeni reallıqlara uyğunlaşma cəhdlərini yerinə yetirməlidir;
– Özünün siyasi xəttini və ya yolunu müəyyənləşdirməlidir;
– Müstəqil siyasi subyektlər kimi özünü təsdiqləməli;
– Bölgənin ümumi inkişaf tendensiyasına ayaq uydurmalıdır.

Bunun üçün isə Ermənistan bölgənin ümumi inkişaf strategiyasının hissəsi olaraq çıxış etməlidir - başqa sözlə, bölgədə gedən proseslərdə “mənə olar rol”da deyil, “köməkədi-ci rol”da olmalıdır. Yəni, bütün manipulyativ cəhdlər kənara qoyulmalı, dinc və heç bir təhdidin olmaması şəraitində yaşamaq üçün hüquqi zəmin formalaşdırmalı (konstitusiya dəyişikliyinə imza atmalı), Zəngəzur dəhlizinin açılmasında müsbət mövqə sərgiləməli, regional əməkdaşlığın halqasına çevril-mək üçün cəhdlər göstərməlidir. Zəngəzur dəhlizi və regional integrasiyanın Ermənistan üçün yaratdığı imkanlar olduqca genişdir - bunun üçün siyasi iradə, müstəqil fikir və cəsarət tələb olunur. İrəvan silahlanmanın ona yaratdığı problemləri dərk etməli, regional təhlükəsizlik arxitekturasının qurulması-na kömək göstərməlidir - bunun üçün isə Azərbaycan real yol təqdim edir. Yeni nizamda yeni yol Ermənistan üçün olduqca böyük perspektiv vəd edir.

2025-ci il Ermənistanın özünü regional təcriddən qurtarması üçün real şansıdır - bu, ölkə daxilində siyasi gərginliklərə də öz təsirini göstərə bilər. O ki qaldı, Ermənistanın ümumən bölgənin xarici siyasət diaqrammasında tutacağı yeri, İrəvan özünün “siyasi şıltaqlıqlarından” əl çəkməyə məhkumdur.

Əks halda... İrəvan yenidən hansısa kənar güclərin ələtinə çevrilməyə çalışsa, bundan yalnız uduzacaq...

Qeyd edildiyi kimi, son proseslərdən sonra Gürcüstan özünü yeni inkişaf dinamikasını yaradır. Ötən il verilən qərarlar, xüsusilə xarici

təsirlərin azaldılması ilə bağlı qanun layihəsinin qəbulu Tbilisinin yeni iqtisadi-siyasi şarmını ortaya qoyur. Qərblə əlaqələrin milli maraqları çərçivəsində dəyərləndirilməsi, regional əməkdaşlığa yenidən baxılması ilə bağlı impuls bir daha onu göstərir ki, Gürcüstan bölgənin xüsusi inkişaf balansında özünün ənənəvi yerini daha da möhkəmləndirməkdə qərarlıdır. Bu ölkə özünün iqtisadi gələcəyini regional enerji və neq-liyyat layihələrində iştirakla sıx bağlayır - Qara dəniz limanları vasitəsilə Asiya-Avropa bağlantısında strateji rol oynamaqla yanaşı, Gürcüstan ümumi ticarət balansının yüksək müsbət saldosunda da əhəmiyyətli yer tutur.

Gürcüstanın daxili siyasi mühiti də 2025-ci ildə dəyişəcək - güman etmək olar ki, Tbilisi daha fərqli, xüsusən milli maraqlara üstünlük verən bir siyasi xəttə üstünlük verməkdə qərarlıdır. Gürcüstan, Cənubi Qafqazda Azərbaycanla siyasət strateji tərəfdaşı olmaqla yanaşı, həm də Ermənistanla gərginlikləri azaltmaq üçün diplomatik təşəbbüslərə qatılmağa hər zaman hazır olduğunu bildirir - bu isə, Tbilisinin birləşdirici marağa əsaslanmasının sübutudur.

landıqı kimi, qeyri-konstruktiv mövqedən əl çəkməsi, sülhü imzalaması həm də İrəvana kənar güclərin

O ki qaldı, Cənubi Qafqazın yeni dövrdə global dünya ilə münasibətlərinə, burada da fərqli inkişafı hədəfləyən, müstəqil siyasi iradəyə malik tendensiya müşahidə olunur. Xüsusilə bölgəyə yaxın coğrafiyada yerləşən Rusiya, Türkiyə, Avropa İttifaqı və Çin kimi mühüm siyasi strateji oyunçularla münasibətdə işgüzar mühitin qorunması əsaslı şərt kimi meydana çıxır. ABŞ-ın yeni hakimiyyətinin Cənubi Qafqaza münasibətdə tutduğu mövqə isə Vaşinqtonla bölgə arasında münasibətlərin daha dinamik rəng almasına şərait yaradan amillər sırasında çıxış edir.

Beləliklə, 2025-ci ildə Cənubi Qafqaz regionu üçün sülh və əməkdaşlıq potensialının artması, yeni mərhələnin başlanması ilə səciyyələndirilir - Azərbaycanın lider rolu əsasında formalaşacaq yeni nizam sülh və sabitliyin, iqtisadi dayanıqlığın əsas şərtinə çevriləcək. Prezident İlham Əliyev vurğuladı ki, Cənubi Qafqaz bizim regionumuzdur və Azərbaycan bu bölgənin aparıcı ölkəsi kimi, əlbəttə ki, məsuliyyət nöqtəyi-nəzərindən də xüsusi çəkiyə malikdir: “Ona görə yeni nizamı biz ədalətli nizam kimi görürük.

Qlobal əməkdaşlıq: hədəflər, əlaqələr...

Əgər bunu bir sözlə ifadə etmək mümkündürsə, bu, ədalətli olmalıdır və əslində, Azərbaycanın uzun illər apardığı siyasətə də uyğundur. Biz indi belə görürük, yeni suverenlik, müstəqillik, bir-birinin işlərinə qarışmamaq, müxtəlif bəhanələrlə ölkələrin daxili vəziyyətini gərginləşdirməmək. Bütün bunlar bizim, əslində, xarici siyasət xəttimizdir. Azərbaycan uzun illər bu siyasəti aparır. Biz heç kimin işinə qarışmırıq, öz işimizlə məşğul. Kim bizə müraciət edir, çalışırıq ki, o müraciətləri cavabsız qoymayaq. Öz siyasətimizlə, sərmayə qoyuluşumuzla Cənubi Qafqazda faktiki olaraq, yeni nəqliyyat və energetika xəritəsini yaratmışıq.

Pərviz SADAYOĞLU

Gürcüstan üçün şans: yeni iqtisadi-siyasi şarm...

Vurğulanmalıdır ki, Cənubi Qafqazın hər 3 ölkəsi Azərbaycanın yaratdığı yeni mərhələnin - sabitlik və inkişaf mərhələsinin yeni nizamda daha da şəxələndirilməsində, genişləndirilməsində maraqlı olmalıdırlar. Çünki bu strateji əməkdaşlıq mühiti regionun təhlükəsizliyinin, sülhün və sabitliyin daha yüksək səviyyədə təminatının qaranlığı kimi çıxış edir. Cənubi Qafqaz ölkələri bu yeni inkişaf strategiyasını yaxından təqib etməlidirlər - ortaya qoyulan təhlillərə əsasən demək olar ki, Gürcüstan da bu məsələdə maraqlıdır - bu həm ictimaiyyət, həm də dövlət rəsmiləri tərəfindən dəfələrlə səsləndirilib. Son proseslər zamanı ortaya qoyulan iradə onu göstərir ki, Gürcüstan özünün müstəqil inkişaf xəttini yaratmaqda israrlıdır. Gürcüstan Azərbaycan üçün, bütövlükdə Cənubi Qafqaz üçün önəmli ölkədir və eyni zamanda, Azərbaycan da Gürcüstanın strateji tərəfdaşdır. İki ölkə arasında tarixi layihələr - Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərləri, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu və Orta Dəhliz kimi mühüm layihələr icra edilir. Ölkəmizin yaratdığı yeni mərhələ isə bu inkişafı daha da irəliləydirə qatır.

Cənubi Qafqazda sülhün formalaşmasına mane olan faktorlardan birinə çevrilmiş Aİ-nin Ermənistan-dakı mülki monitoring missiyasının fəaliyyət müddəti başa çatmaqdadır. 2023-cü ilin əvvəlindən etibarən "mülki monitoring missiyası" adı altında Ermənistanı yerləşdirilən bu qrupun missiyası bəllidir - Avropa İttifaqı, xüsusilə Fransa möhəz bu yolla Er-

“Binokl diplomatiyası” başa çatır...

Azərbaycan qətiyyət göstərir, Ermənistan isə hər zaman olduğu kimi boyun əyir

mənistanı yerləşmək, oradan isə bölgəyə nüfuz etməyə çalışır. Amma bu, mümkün

olmur. Belə ki, Azərbaycanın qətiyyətli davranışı "mülki monitoring" adı altında

gizlənen qrupun əsl simasını üzə çıxarır. Heç bir effektivliyi olmayan "binokl diplo-

matiyası" isə sadəcə lokal maraqların təcəssümüdür - hətta Ermənistanı belə faydasız olmayan missiya bəzən daxili stabilliyi pozmaq, bəzən şərti sərhəddə gərginlik yaratmaq, bəzən isə qeyri-adekvat "mesajlar" üçün istifadə olunur. Məsələn, bir müddət öncə

Ermənistan gah belə deyir, gah da...

Maqdalena Qrono ilə görüşdə məsələyə toxunulub. Ümumiyyətlə, Aİ-nin özünün "elçisini" əvvəlcə Bakıya, sonra isə İrəvana yollamaqda məqsədi missiyaya "real legitimlik" qazandırmaq istəyindən qaynaqlanır. Amma Ermənistan və Aİ nə qədər ısrar etsə də, Azərbaycanın mövqeyi dəyişməz olaraq qalır.

Qəti və birmənalı mövqe...

Bəli, artıq missiyanın fəaliyyət müddəti başa çatmaqdadır. Fevral ayında missiya özünün xidməti dövrünü yekunlaşdırmalıdır. Görünən isə budur ki, Aİ bu qrupun fəaliyyətini hələ bir az da davam etdirmək niyyətindədir. Azərbaycanın məsələdəki mövqeyi birmənalıdır - sülh şəraitində razılaşdırılmamış bəndlərdən biri möhəz başqa ölkələrin nümayəndələrinin bizim sərhədimizdə yerləşdirməklə bağlıdır. Prezident İlham Əliyev vurğulayıb ki, sözdə Avropa müşahidəçiləri pərdəsi altında bizimlə Ermənistan sərhədində NATO tərəfindən infrastruktur yaradılıb. Yerli telekanallara müsahibəsində Prezident İlham Əliyev vurğuladı ki, Avropa İttifaqının qondarma müşahidə missiyasının müddətinin uzadılması etimadı möhkəmləndirmədi, əksinə, sarsıtdı: "Axi, bunun bizimlə razılaşdırılmasını tələb etdikdə, hansısa yüksək ambisiyalarından çıxış etmirdik, sadəcə istəyirdik ki, bu missiyanın özünün yaradılması və onun sərhədimizə göndərilməsi bizimlə, 2022-ci ilin oktyabrında Praqada şəxsən mənimlə razılaşdırılıb. Əgər həmin vaxt biz bunun iki aylığına və 40 nəfərdən ibarət olacağı barədə razılığa gəldikdə, deməli, bu, belə də olmalı idi. Mən razılığa gəldikdə, hətta sözdə də olsa, həmişə bu razılaşmalara əməl edirdim. Amma belə bir vəziyyətdə Avropada hesab etdiklər ki, onlar həmin razılaşmaları pozmaq hüququna malikdirlər. Sonra heç nə bildirmədən, bizimlə heç bir razı-

lıq olmadan onlar nəinki bu missiyanın müddətini uzatdılar, sayını artırdılar, həm də Avropa İttifaqının üzvü olmayan ölkəni dövlət edərək mahiyyətə etimadı qırdılar. Sonra, necə deyirlər, bu binoklla rüsvayçı nümayişlər, onlar yarıhərbi geyim və çəkmələr geyinir və oraya hansısa döyüşçülər kimi gedirlər. Onların oradan necə sürətlə qaçacağını göstərmək istəmiyəm, əgər kimsə təsadüfən Azərbaycan ərazisinə soxularsa, onda sadəcə görənlər ki, əllər necə qaşınır. Ona görə də biz onlara çatdırdıq ki, binokl şousuna son qoysunlar, artıq, necə deyirlər, binoklsuz gözisirlər".

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın mövqeyini Avropa İttifaqının (Aİ) Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi Maqdalena Qrono ilə görüşdə də ödə çəkdi - bildirildi ki, ölkəmiz Cənubi Qafqaz regionunda davamlı sülhün və sabitliyin təmin olunması üçün söyləri bundan sonra da davam etdirəcək və Azərbaycan ilə Ermənistan arasında danışıqlar prosesi ikitərəfli müstəvidə aparılacaq. Beləliklə, Azərbaycan birmənalı şəkildə hər hansı bir missiyanın prosesə müdaxiləsinin və ya yeni "vasitəçi formatın" yaranma ehtimalının tam şəkildə üstündən xətt çəkmiş oldu.

Ermənistan isə özünün manipulyativ addımlarını davam etdirir. Sözdə sülhə razı olan İrəvan Aİ missiyasının yenidən ölkədə qalması ilə bağlı "arzularını" səsləndirir. Baxmayaraq ki, baş nazir Nikol Paşinyan noyabrın 22-də İctimai Televiziya və radio şirkətinin Ermənistan tərəfinin demarkasiya

Aİ də müddət sona çatmaq üzrə olduğu üçün "fəallaşmış". Avropa İttifaqının xarici işlər və təhlükəsizlik siyasəti üzrə ali nümayəndəsi Aİ-nin Ermənistan mülki missiyasının yerləşdirilməsinin daha iki il müddətinə uzadılmasını təklif edib. Ermənistan mətbuatının yaydığı məlumata görə, ali nümayəndə üzv dövlətlərin bu təklifi

aparılan ərazilərdən Aİ müşahidəçilərinin çıxarılmasını təklif etmişdi - bununla belə, spekulasiyaları ilə yadda qalan Ermənistan hakimiyyəti yenə də buqələmun siyasətə üstünlük verdiyini ortaya qoyur. Məsələn, Ermənistanın xarici işlər naziri Ararat Mirzoyan bildirib ki, Ermənistanın delimitasiya edilmiş sərhədi olmayan qədər, atəşkəs rejimi pozulduğu üçün (həlbuki atəşkəsi də Ermənistan özü pozur) Ermənistan Aİ-nin mülki missiyasına ehtiyac olacaq. Baş nazir Nikol Paşinyan isə Aİ rəsmisi

müsbət qarşıladığını deyib - hazırda Avropa İttifaqı Şurasının müvafiq qurumları ilə zəruri qanunvericilik aktları müzakirə edilir. Ali nümayəndə bildirib ki, "Şurasının müddəti uzatmaqla bağlı qərarın yaxın günlərdə qəbul ediləcəyi gözlənilir".

Ali nümayəndəsi iddia edib ki, müşahidə missiyası yerləşdirildikdən sonra sərhədyanı ərazilərdə silahlı insidentlərin sayı xeyli azalıb - yalanın bu qədəri isə yalnız ironiya doğurur. Çünki bu fikirlər həqiqəti əks etdirmir.

Aİ prosesi tezləşdirməyə çalışır...

Ermənistan demək olar ki, mütəmadi olaraq vəziyyəti gərginləşdirmək üçün "səy" göstərir. Ötən ildən bu yana Ermənistan silahlı qüvvələri artıq dəfələrlə silahlı təcürəyə əl atıb. Sadəcə olaraq "mülki missiya" Ermənistanın bu silahlı təcürələri qeydə almır - bu isə Aİ missiyasının Ermənistan sülhpərvər don geyindirməyə çalışmasından irəli gəlir.

P.İSMAYILOV

Avropanı bürüyən böhranlar

Bir vaxtlar özünü bütün dünyaya nümunə kimi təqdim edən Avropa İttifaqı (Aİ) məkanına daxil olan ölkələrdə ziddiyyətli proseslər müşahidə edilməkdədir. Aİ-nin cəlbədidiliyi sürətlə azalır, mərkəzdənqayma meyilləri güclənir. Eyni bir çətinlik altında birləşən ölkə-

lər arasında qarşıdurmalar artır. Aparıcı dövlətlərdə də vəziyyət hər ötən gün

çətinləşir, hökumətlər üst-üstə qalanan problemlərin öhdəsindən gəlməkdə

açız görünürlər. Nüfuzlu reyting agentliklərinin hesabatlarında da ardıcıl ola-

raq Avropanı bürüyən böhranlardan məyusluq ifadə olunur. Diqqətçəkən mühüm məqamlardan biri də ondan ibarətdir ki, bu gün "qoca qitə"də iqtisadi və siyasi böhran paralel şəkildə gedir və əslində, bir-birindən qaynaqlanır.

İqtisadi problemlər artır

İqtisadiyyat hər bir ölkə üçün lokomotiv qismində çıxış edir. Alınan məlumatlardan aydın şəkildə görünür ki, hazırda Avropa iqtisadi problemlər məngənəsindədir. Aparılan müstəqil sorğuya əsasən, Avrozonada investirlərin inam indeksi bir ildən çoxdur ki, aşağı olaraq qalır. Ötən ilin dekabrında mənfəi 17,5 olan investirlərin inam indeksi cari ilin yanvarında azalaraq 17,17 olub. Beləliklə, indeks 2023-cü ilin noyabrından bəri on aşağı səviyyəyə düşüb. Cari vəziyyət indeksi isə mənfəi 28,5-dən mənfəi 29,5-ə geriləyərək 2022-ci ilin oktyabrından bu vaxtdakı ən aşağı səviyyəyə çatıb.

Aparıcı ölkələrdə yaranan durum həyəcan təbili çalmaqda əsas verir. Fransada vəziyyət xüsusilə ağırdır. Möhəz artan iqtisadi problemlərə görə Mişel Barnye hökumətinin ömrü qısa oldu. Məcburiyyət qarşısında qalan Makron mərkəzi "Demokratik Hərəkət" Partiyasının lideri 73 yaşlı Fransua Bayrunu Fransanın yeni Baş naziri təyin edib. Ancaq yeni Baş nazirin də ölkəni uğursuzluq zolağından çıxaracağına inam çox azdır. Fransanın Sosial Sorğu və Marketinq İnstitutunun (IFOP) keçirdiyi sosial sorğunun nəticələrinə görə fransızların yalnız 36 faizi Fransua Bayrunu yeni Baş nazir təyin edilməsindən məmnundur.

İş o yerə çatıb ki, yeni hökumət də 2025-ci ilin büdcəsinin təsdiqlənməsinə nail olmayıb. Ölkənin 2025-ci il üçün büdcəsinin ən yaxşı halda gələn ayın sonlarında qəbul edilə biləcəyi ehtimal olunur. Fransanın İqtisadiyyat, Maliyyə, Sənaye və Rəqəmsal Suverenlik Nazirliyi nəzdində icmal hesablar üzrə məsul nazir Ameli de Monşalen bu barədə "Le Parisien" qəzetinə müsahibəsində deyib.

"Büdcənin təsdiq edilməməsi iqtisadi qeyri-müəyyənliyə səbəb olur.

Vaxt daralır və büdcə martın əvvəlində qəbul edilməlidir", - deyər Ameli de Monşalen bildirib. O, həmçinin əlavə edib ki, hökumət 2025-ci il büdcəsinin kəsirini 5 faiz səviyyəsində saxlamaq istəyir.

Yeni hökumət başçısı Fransua Bayru ölkənin üzvləşdiyi maliyyə problemlərinin həllini özünün əsas prioriteti adlandırb. Hazırda Fransanın dövlət borcu 3,3 trilyon avronu ötürüb ki, bu da ümumi daxili məhsulun 113,7 faizinə bərabərdir.

Fransa hökumət böhranı ilə paralel şəkildə, həm də etirazlar dalğası ilə cəlxalanır. Fransanın Kənd Koordinasiyası (Coordination rurale) təşkilatı təbii edilən standartlara, eləcə də Avropa İttifaqı ilə Merkosur ölkələri arasında nəzərdə tutulan azad ticarət müqaviləsinə etiraz məqsədilə tədbirlər görməyə çağırış edib. Kənd Koordinasiyasının (CR) X sosial şəbəkə hesabında yayımlanan məlumatda qeyd edilib ki, onlarla fermer "ilbiz əməliyyatı" çərçivəsində Paris istiqamətinə yola düşüb. Kənd təsərrüfatı həmkarlar ittifaqlarının məlumatına əsasən, Burqundiya və Frans-Komtda (Franche-Compte) yürüş keçirilib. Fermerlər Merkosur ilə təklif olunan azad ticarət müqaviləsi ilə bağlı narahatlıqlarını bildirirlər. Traktor karvanı Lionun kənarındakı A7 avtomobil yolunu bağlayıb.

Kənd Koordinasiyasına görə, fermerlərin nümayişləri üç, dörd və ya beş gün davam edə bilər. Son günlərdə Kənd Koordinasiyası əsas tələblərini, eləcə də Fransada Avropa qaydalarının haddən artıq tətbiqini də yandırmaq və fermalarda deyil, idxal üzərində nəzarətin həyata keçirilməsini tələb edir. Fermerlər, həmçinin ədalətli rəqəbəti təşviq etməkdə itihamlanan Aİ ilə Merkosur arasında ki azad ticarət müqaviləsinin yekun ratifikasiyasının ələyhinədir.

“Qoca qitə”nin ümid yeri sayılan Almaniyaya inam azalır

Bu gün Avropanın ümid yeri kimi baxdığı Almaniyada da iqtisadi inkişaf templəri zəifləyib. Vəziyyətin son dərəcə ciddi olduğu rəsmi səviyyədə etiraf olunur. Almaniya Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayer dekabrın 27-də Bundestaqın buraxılması ilə bağlı çıxışında şirkətlərin çətin vəziyyətə düşdüyü və iş yerlərinin risk altında olduğu iqtisadi qeyri-müəyyənlikdən bəhs edib və bu baxımdan növbəti federal hökumətin qarşısında böyük vəzifələr durduğunu bildirib.

Eyni zamanda, aparılan rey sorğularında, ekspert dəyərləndirmələrində iqtisadi geriləmə prosesinin sürətləndiyinə diqqət çəkilib. "Almaniya iqtisadiyyatı dərin böhran içindədir və yeni il üçün perspektivlər qaralılıqdır". "Bild" qəzetinin məlumatına görə, bu, Kölndəki Alman İqtisadiyyat İnstitutunun (IW) sənaye müəssisələrinin təmsilçiləri arasında aparıldığı sorğunun nəticələrində əksini tapıb.

Ötən illə müqayisədə 49 biznes birliyindən 31-i mövcud vəziyyəti daha ağır olaraq dəyərləndirib. Vəziyyətin belə olmasının səbəbi kimi enerji, işçi qüvvəsi və xammal üçün yüksək xərclərə yanaşı, Almaniyada bürokratiya və siyasi xaosun investisiya qoyuluşunu və rəqabətin qarşısını aldığı da göstərilir.

Sorğuda iştirak edən 49 sənaye müəssisəsindən 20-si 2025-ci ildə istehsal həcmində azalacağını proqnozlaşdırıb. Dörd assosiasiya - tökmə zavodları, polad və metal emalı, plastik emalı və poliqrafiya sənayesi dərin tənəzzülə hazırlaşdıqlarını açıqlayıb. Alman İqtisadiyyat İnstitutunun tədqiqatçıları tənəzzülün maşınqayırma, keramika, şüşə, ağac emalı, tekstil, qida və mədəni sənayelərində də davam etdiyini bildiriblər.

Ölkədə demografik vəziyyət də pisləşməkdədir. Almaniyaya hökumətinin açıqladığı "Yaşlanma hesabatı"na əsasən, yaşı 80-dən çox olan əhəlinin sayının 6 milyon nəfərdən 2050-ci ilədək 8-10 milyon nəfərə çatacağı gözlənilir. Verilən məlumatlara görə, əhəlinin yaşlanması ilə birlikdə qayğıya ehtiyacı olanların sayının da artacağı bildirilir. Bu qəbildən olan şəxslərin sayının 2055-ci ilədək 7,6 milyon nəfərə çatacağı ehtimal edilir.

Hesabatda yaşlıların həyat şəraiti, maddi imkanları, sahib olduqları əmlak, tibbi xidmətlərin əlçatanlığı və yoxsulluq səviyyəsi də nəzərə alınıb. Yaşı 65-dən çox olan əhəlinin 17-19 faizinin yoxsulluq təhdidi altında olduğu ehtimal edilir.

Avstriyadır. Burada 2024-cü ildə ifrat sağçı "Avstriya Azadlıq Partiyası" (FPÖ) parlament seçkilərində tarixi qələbə qazanaraq ilk dəfə ikinci yeri tutub və 29,2 faiz səs toplayıb. Nəticədə, 2025-ci il yanvarın 6-da Avstriya Prezidenti Aleksandr Van der Bellen FPÖ lideri Herbert Kiklyuya yeni hökumətin formalaşdırılmasını tapşırıb.

2024-cü ildə Fransada Avropa Parlamentində seçkilərdə Marin Le Penin "Milli Birlik" Partiyası güclü

Sağçılar önə keçirlər

nəticə göstərərək ikinci yeri tutub və əhəmiyyətli sayda yer qazanıb. Bundan sonra Fransada iki mərhələdə baş tutan növbədənəkar parlament seçkilərində "Milli Birlik" solçılar koalisiyası və Makronun mərkəzçilərdən sonra üçüncü yeri tutub.

Almaniyada da sağçılar revans götürüblər. Ölkədə aparılan sorğular göstərir ki, "Almaniya üçün alternativ" Partiyası son iki il ərzində tərəfdarlarının sayını 10 faizdən 22 faizə yüksəldib. Sözügedən partiya İkinci Dünya müharibəsindən sonra ilk dəfə Almaniyannın Türingiya vil-

ayətinin parlamentində ən böyük qüvvəyə çevrilib. Almaniyannın şərqindəki Saksoniya federal əyalətində də Landtara seçkilərdə ifrat sağçı "Almaniya üçün Alternativ"

(AfD) 30,6 faiz, Sara Vaqennext İttifaqı (BSW) - 11,8 faiz, Sol Partiya - 4,5 faiz səs toplayıb.

Vəziyyətin bu şəkildə davam etməsi Avropa dövlətləri üçün qarşıya yeni çağırışlar çıxarır. Böhran dalğasının genişlənməsi mövcud siyasi hakimiyyətlər və hökumətlər üçün yaxşı heç nə vəd etmir. Əsas sual isə belədir: İfrat sağçıların önə keçməsi ilə Avropa hara gedir?

Mübariz FEYİZLİ

“Sədr”dən növbəti həqarət

Əli Kərimlinin hətta adı müraciət ritorikasında primitiv qaydaları mənimsəyər bilməməsi, onun "siyasi sərbətsizlik" sindromunun daşıyıcısı olmasını təsdiqləyir. Siyasi isterika, psixoloji şəxsiyyət dəyişikliyi, gərginlik onun "siyasi altışu-runu" o həddə sürətləndirib ki, artıq xalqa lağ obyektinə kimi yənaşır. İsterik şəxsiy-

yət pozuntusu olanlar yaranan ən önəmli problemdə belə dəyişikliyə açıq deyillər (bunu tibbi sorğular da təsdiqləyir!) - siyasi isterikada isə uğursuzluq sindromunun "acısını" çıxmaq üçün müxtəlif auditoriyalara qarşı hücum etmək kimi bir davranış müşahidə olunur. Möhəz Əli Kərimlidə olduğu kimi...

Analoji hallar AXCP "sədrinin" son durumunda daha açıq bürüzə verir. Ölkəmizin dünyada baş verən həd-

dindən artıq gərgin kataklizmlərdən itkisiz çıxması, özünün müstəqil siyasi xəttini qorumaq bacarığı, bütün tərəflərlə qeyd-şərtsiz və eyni məsafədə əməkdaşlığın peşəkar səviyyədə inkişaf etdirilməsi Əli Kərimlini yenə də "kor quyu"ya məhkum edib.

O elə bir siyasi şək keçirir ki...

Məsələn, özündən başqa heç kəmə lazım olmayan açıqlamalarında "Bəs qalib ölkə - Azərbaycanın gündəmi nədir?", "Qalib xalqın xəbəri olsun ki," kimi fikir başlıqlarından istifadə etməklə Kərimli özünün əsl xislətini ortaya qoyur - bu, birmənalı şəkildə xalqın qalibiyyətinin tərənnümü deyil, tam əksinə, qələbəyə istehzadır, qalib

xalqı təhqir etmək cəhdidir. Azərbaycanın son illərdə qazandığı sayəsiz-hesabsız qələbələrini yaratdığı mənəvi ruh yüksəkliyinin altında Əli Kərimli artıq xalqı özünün hədəfi seçir - bütün anlaşımlarda düşmən hesabıy Azərbaycan cəmiyyətinə qarşı ironik ritorika ilə yənaşır.

Amma onun bu açıqlamasında bir fikir düzür - "Biz yalnız biz özümüz xilas edə bilərik". Əli Kərimlini, onun kimi düşüncələri, onun kimi davrananları elə onların özləri xilas etməlidirlər. Amma bu məntiqə, bu xəyanətə, bu təkəbbürlə... Çox çətin görünür...

MƏNSUR

“Yeni Azərbaycan” qəzetinə abunə olmaq istəyənlər aşağıdakı yayım şirkətləri ilə əlaqə saxlaya bilərlər:

“Azərpoçt” MMC PDM- 0125984955, 0552004544 F.Ş.Ruhid Hüseynov - 0124349301, 0505357898
“Azərmetbuatıyayımı” ASC - 0124411991, “Ziya LTD” MMC - 0124977696, 0503067744
“Səma” MMC - 0125940252, 0503336969
“PressInform” MMC - 0703400100, 0504560835
“Qaya” MMC - 0125667780, 0502352343
“Qasid” MMC - 0124931406, 0124938343

6 aylıq abunə - 79,20 AZN
12 aylıq abunə - 158,40 AZN

İdman

Şahdağda Xizək Alpinizmi üzrə Dünya Kubokunda ilk günün qalibləri bəlli olub

“Şahdağ” Turizm Kompleksində keçirilən Xizək Alpinizmi üzrə Dünya Kubokunda ilk gün başa çatıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, ilk yarış günündə idmançılar arasında sprint növü üzrə mükafatçılar bəlli olub.

Qadınlarda fransalı Emili Harrop fəxri kürsünün ən yüksək pilləsində qalxıb. İsveçrəli Mariani Fatton ikinci, fransalı Perillat Pissiy üçüncü yeri tutub.

Kişilərdə isə isveçrəli Lita Aron qızıl, həmyerlisi Robin Bussard gümüş,

ispaniyalı Martines Ferrer bürünc medala sahib çıxıb.

Dünya Kubokunda Fərdi Neytral İdmançılar (AİN) olmaqla 26 ölkədən 130-a yaxın idmançı qüvvəsini sınayıb. Atletlər yanvarın 11-də vertikal və 13-də isə individual növlər

üzrə güclərini yoxlayacaqlar.

Qeyd edək ki, Dünya Kuboku 2026-cı ildə keçiriləcək Qış Olimpiya Oyunlarına lisenziya qazanmaq üçün kvalifikasiya yarışlarından biri hesab edilir. Gənclər və İdman Nazirliyinin dəstəyi, Beynəlxalq Xizək Alpinizmi Federasiyasının, Azərbaycan Qış İdman Növləri Federasiyasının və Şahdağ Turizm Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə keçirilən yarışa yanvarın 13-də yekun vurulacaq.

Baş katib: Hədəfimiz 2027-ci ildə xizək alpinizmi üzrə dünya çempionatına ev sahibliyi etməkdir

İlk dəfə olaraq Xizək Alpinizmi üzrə Dünya Kubokunun Şahdağda keçirilməsi qürurverici haldır.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri Azərbaycan Qış İdman Növləri Federasiyasının baş katibi Günel Bədəlova turnirin açılış mərasimindən sonra jurnalistlərə açıqlamasında deyib.

Baş katib bildirib ki, Qazaxıstan və Qətəri təmsil edən idmançılar ilk dəfə olaraq Xizək Alpinizmi üzrə Dünya Kubokunda iştirak edirlər: “Yarışda 26 ölkədən 108 atlet mübarizə aparır. Onlardan 36-sı qadın, 72-si isə kişidir. Ümid edirik ki, Azərbaycan Qış İdman Növləri Federasiyası bununla kifayətlənmə-

İnanırıq ki, seçimlərdən uğurla keçəcək və gələn il üçün turnirin hazırlıqlarına start verəcəyik. Həmçinin hədəfimiz 2027-ci ildə dünya çempionatına ev sahibliyi etməkdir”.

Qeyd edək ki, Dünya Kuboku 2026-cı ildə keçiriləcək Qış Olimpiya Oyunlarına lisenziya qazanmaq üçün kvalifikasiya yarışlarından biri hesab edilir. Gənclər və İdman Nazirliyinin dəstəyi, Beynəlxalq Xizək Alpinizmi Federasiyasının, Azərbaycan Qış İdman Növləri Federasiyasının və Şahdağ Turizm Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə bu gün başlayan yarışa yanvarın 13-də yekun vurulacaq.

Azərbaycan basketbol millisinin Belçika və Polşa ilə oyunlarının yeri və saati açıqlanıb

Qadın basketbolçulardan ibarət Azərbaycan millisinin Avropa çempionatının seçmə mərhələsində keçir-

rəcəyi son iki oyunun məkanı və saatları bəlli olub.

Azərbaycan Basketbol Federasiyasından AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Evren Alkayının rəhbərlik etdiyi kollektiv fevralın 6-sı Bakı vaxtı ilə saat 23:15-də Ostendə şəhərində Belçika ilə qarşılaşacaq. Komandamız bundan üç gün sonra isə saat 17:00-da doğma meydanda Polşanı sınağa cəkəcək.

Təşkilatlanma sahəsində yeni mərhələ

Azərbaycanın maddi-mədəni irsinin xaricdə tanınması, eləcə də haqq səsinin dünyaya çatdırılmasında diasporumuzun xüsusi yeri var. İllər ötdükcə Azərbaycan diaspor siyasətini

yeni meyarlarla zənginləşdirib. Nəticədə, xaricdəki Azərbaycan icmaları-nın fəaliyyətində, xüsusilə, təşkilatlanma sahəsində keyfiyyətə yeni mərhələ başlayıb.

Azərbaycan evlərinin sayı artırılacaq

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradov bildirib ki, İraq, Livan, Böyük Britaniya və Danimarkada Azərbaycan evinin açılması nəzərdə tutulur, bu istiqamətdə danışıqlar gedir. O, qeyd edib ki, hazırda Azərbaycan evlərinin açılması ilə bağlı mürciətlər çoxdur: “İraqda, Livanda Azərbaycan evinin açılış nəzərdə tutulur. Ancaq bu, o demək deyil ki, onlar iki ay sonra açılacaq. Böyük Britaniya və Danimarkada da Azərbaycan evinin açılması planlaşdırılır. Həmçinin Almaniyanın Ştutqart şəhərində, ABŞ-nin bir sıra ştatlarında Azərbaycan evlərinin açılması ilə bağlı mürciətlər var. Bunlarla yanaşı, Cənubi Koreyada Azərbaycan evinin genişləndirilməsi nəzərdə tutulur, çünki Azərbaycan icmasının sayı artır”.

Onun sözlərinə görə, Azərbaycan evləri daim dövlət tərəfindən maliyyələşə bilməz: “Azərbaycan evləri ilə bağlı bəzi maliyyə və texniki məsələlərlə əlaqədar öz üzərimizə öhdəlik götürürük. Lakin həmin evlər daim Azərbaycan dövləti tərəfindən maliyyələşə bilməz. Müəyyən müddətdən sonra əgər icma, həqiqətən də, Azərbaycan evinin fəaliyyətini davam etdirmək istəyirsə, mütləq icma üzvləri də dəstək olmalıdır”.

Ona görə də yeni açılan Azərbaycan evlərinin hamısına müəyyən müddət verilir, həmin müddətdən sonra maliyyə yardımına yenidən baxılır. O müddətdə onlar öz fəaliyyət mexanizmlərini həyata keçirməlidirlər. Yeni Azərbaycan evinin açılması hansısa Azərbaycan evinin bağlana bilməyəcəyi mənasına gəlmir”.

Komitə sədri vurğulayıb ki, Azərbaycan evlərinin gələcək fəaliyyəti və inkişafı hər zaman müzakirə predmeti ola bilər.

300-dən çox diaspor təşkilatımız var

Fuad Muradovun sözlərinə görə, Azərbaycanın müxtəlif ölkələrdə 300-dən çox diaspor təşkilatı və dünya azərbaycanlılarının birləşdirən 15 Koordinasiya Şurası fəaliyyət göstərir. O, qeyd edib ki, Azərbaycanın ilk diaspor təşkilatının yaşı 50-ni keçib: “Bu gün diasporun təşkilatlanması daha sürətlə gedir və dövrün tələbləri səviyyəsində inkişaf edir. Təxminən 70 ölkədə daimi fəaliyyətdəyik, lakin daha çox ölkədə soydaşlarımız yaşayırlar, sadəcə olaraq onlar hələ ki digərləri qədər təşkilatlanmayıblar”.

Komitə sədrinin sözlərinə görə, Nigeriya, Kolumbiya, Meksika kimi ölkələrdə yeni formalaşan Azərbaycan icmaları var: “İslandiyada bir neçə azərbaycanlı ailə yaşayır

Erməni diasporu sülh istəmir

Fuad Muradov həmçinin qeyd edib ki, erməni diasporu sülh istəmir və Ermənistanın maraqlarını nəzərə almır. O, bildirib ki, xaricdə Azərbaycana qarşı atılan addımlarda erməni diasporunun böyük rolu var: “Amma eyni zamanda, bəzi siyasi dairələr var ki, onlar özləri də məqsədlə şəkildə er-

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Məqalə “Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi”nin maliyyə dəstəyi ilə “Diaspor quruculuğu, lobbicilik və dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi” istiqaməti üzrə hazırlanmışdır

və onlar da diaspor təşkilatı yaradaraq qeydiyyatdan keçiriblər. Trinidad və Tobago-da mədəniyyət-inəcənət nümayəndələrimiz yaşayır, onların da diaspor təşkilatı yaratmaqla bağlı təklifləri var”.

Koordinasiya şuralarının fəaliyyətindən də bəhs edən F.Muradov diqqətə çatdırıb ki, hazırda əsas hədəf şuraların olduğu ölkələrin parlamentlərində müşahidəçi kimi qeydiyyatla alınmasıdır: “Bizim təşkilatlarımız artıq Avropa Şurası və Avropa Parlamentində müşahidəçi statusunda iştirak edə bilirlər. Onların Birləşmiş Millətlər Təşkilatında da aktiv olmaları istiqamətində ciddi işlər görülür”.

məni diasporunun işinə dəstək verirlər. Bunu biz Fransada tam aşkar görürük. Təkcə Xurşidbanu Natəvanın heykəlinə qarşı olan sayğısızlıq göstərir ki, bu, sadəcə erməni diasporunun deyil, həm də Fransada Azərbaycana qarşı olan siyasətçilərin yanaşmasıdır”.

F.Muradovun sözlərinə görə, erməni diasporunun belə yanaşması onu nümayiş etdirir ki, onlar sülh istəmir və Ermənistan maraqlarını nəzərə almırlar: “Öz maraqlarından çıxış edirlər. Ona görə də əksər diaspor rəhbərlərinin Ermənistanı girişli qadağan olunub. Erməni diaspor təşkilatlarının fəaliyyətinin kökündə dağıdıcılıq durur və bu təşkilatlar, əsasən, korrupsiya üzərində qurulub”.

Yeganə BAYRAMOVA

Gələcəyə qoyulan sərmayə...

Dünya Qoruqlar və Milli Parklar Günüdür

Yeganə BAYRAMOVA

Bözən iş yorğunluğundan, səs-küydən uzaq durmaq istədiyimiz zaman sakit, havası təmiz olan, əsas da yaşılıq yerlərdə dincəlməyə üstünlük veririk. Təbiətin flora və faunasını qorumaq üçün mühafizə rejiminə ehtiyacı var. Bunun üçün qorunan təbii məkanlar mövcuddur. Belə məkanlar arasında milli parklar və qoruqlar üstünlük təşkil edir. Milli parklarda həm təbiət kompleks şəkildə qorunur, həm də insanların əraziyə girmələri, təbiətlə tanış olmaları, estetik zövq almalarına imkan yaradılır.

Yeri gəlmişkən, bu gün Dünya Qoruqlar və Milli Parklar Günüdür. 1917-ci il yanvarın 11-də dünyada ilk dəfə Rusiyada nadir heyvanların qorunması məqsədilə Baykal gölü üzərində Barqun Dövlət Qoruğu yaradılıb. 1997-ci ildən isə bu tarix Dünya Vəhşi Təbiət Fondunun təşəbbüsü ilə hər il qeyd olunur.

Milli parklarımız Abşeron yarımadasında, ölkənin şimal, cənub və qərb hissəsində yerləşməklə rəngarəng biomüxtəliflik və landşaft komplekslərini əhatə edir. Ümumiyyətlə, ölkəmizdə milli parkların yaradılma tarixi 2003-cü ilə təsadüf edir. 2003-cü ildən başlayaraq Azərbaycanda Milli Park statuslu təbiət əraziləri yaradılıb. Xüsusi mühafizə olunan təbiət ərazilərinin yaradılmasında əsas məqsəd unikal təbiət komplekslərinin, landşaftın, Qırmızı kitabə düşmüş, nəslə kəsilməkdə

olan fauna flora növlərinin mühafizəsindən ibarətdir.

Hazırda ölkəmizdə 893 min ərazini əhatə edən xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri şəbəkəsi mövcuddur. Bu, ölkə ərazisinin ümumilikdə 10,3 faizini təşkil edir. Bunun da 3,7 faizi Milli parkların pa-

yna düşür. 1925-ci ildə Azərbaycanda ilk dəfə Göygöl Dövlət Təbiət Qoruğu yaradılıb. 1929-cu ildə Qızılağac və Zaqatala qoruqları, 1936-cı ildə Hirkan qoruğu təsis edilib. 1958-ci ildən, 1990-cı ilə kimi qoruqların yaradılması prosesi davam etdirilib və bir neçə ildən bir yeni qoruq təşkil edilib. 1990-cı ildə Altağac Dövlət Təbiət Qoruğu yaradılıb. 2003-cü ildə

Naxçıvanda Şahbuz, 2004-cü ildə isə Eldar şamı, 2007-ci ildə Bakı və Abşeron yarımadasının Palçıq Vulkanları Qrupu, 2008-ci ildə isə Korqay Dövlət Təbiət Qoruğunun əsası qoyulub. Eyni zamanda 2003-cü ildə Türyançay, Pirqulu, İlisu, Qarayazı, İsmayılı, 2008-ci ildə isə Zaqatala Dövlət Təbiət qoruqlarının əraziləri 2-3 dəfədən çox genişləndirilib. Onu da qeyd edək ki, ölkəmizdə 2003-cü ilə kimi Milli parklar mövcud olmayıb. 2003-cü ildən başlayaraq ETSN tərəfindən Ordubad, Şirvan, Ağ göl, 2004-cü ildə Hirkan, Altağac, 2005-ci ildə Abşeron, 2006-cı ildə Şahdağ, 2008-ci ildə isə Göygöl Milli parkları yaradılıb.

Milli parklarımızın hər birinin özünəməxsus zəngin bioloji müxtəlifliyi əhalinin ekoloji maariflənməsində böyük əhəmiyyət daşıyır. İnsanlar milli parklarımızın bioloji resurslarının, zəngin flora və faunasının ətraf mühitə müsbət təsir göstərdiyinin, əhalidə ruh yüksəkliyi yaratdığına, onlara müsbət enerji verdiklərinin şahidi olub, bu tarixi sərvətin, zənginliklərin qorunub saxlanılmasının həyatı vacibliyini dərk edirlər.

Milli parklar və qoruqlar biomüxtəlifliyin qorunması, planetimizin ekosistemlərinin sağlamliq və davamlılığının təmin olunmasında mühüm vasitədir. Onlar gələcəyə qoyulan sərmayədir. Milli parklar və qoruqlar həmçinin gələcək nəsillərin həyatın zənginliyi və müxtəlifliyindən faydalanmasını təmin edir...

Təsisçi:
Yeni Azərbaycan Partiyası
Baş redaktor:
Aqlış HƏSƏNOĞLU

www.yeniazərbaycan.com
Lisenziya: N-B-317
Tiraj: 3586
Sifariş: 3013
“Kapital Bank” ASC-nin Nərimanov rayonu filialı
h/h - 33080019443900419109
kod - 200093
VÖEN - 1500486001

İndeks: 67100
Lisenziya: N-B-317
Tiraj: 3586
Sifariş: 3013
“Kapital Bank” ASC-nin Nərimanov rayonu filialı
h/h - 33080019443900419109
kod - 200093
VÖEN - 1500486001

Qəzet “Yeni Azərbaycan”ın bilgisayar mərkəzində yığılıb, səhifələnilir və “Azərbaycan” nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilir.

Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Məsul nəvbətçi:

Yeganə Bayramova